

BIBLIATANULMÁNYOK

*Ézsaiás:
Vigasztaljátok
népemet!*

Írta: Roy E. Gane

TANÍTÓI MELLÉKLET

2021. január, február, március

Copyright © Hetednapi Adventista Egyház, 2020

Felelős kiadó: *Ócsai Tamás*

Fordította: *Hegyiné Tóth Judit*
Lektorálta: *Dr. Gyetvainé Gerlai Krisztina*
Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Kiadja a Hetednapi Adventista Egyház
2119 Pécel, Ráday u. 12.
Ügyintézés: *Dr. Tokics Imréné*
E-mail: tmaria@adventista.hu
Telefon: 06-30-530-7279 (munkaidőben)

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szóllósy Műhely*, Debrecen
Felelős vezető: *Szóllósy Botond*

TARTALOM

1. tanulmány: Identitásválság	4
2. tanulmány: A vezetés válsága	10
3. tanulmány: Amikor a világunk darabjaira hullik	15
4. tanulmány: Nehezebb úton	21
5. tanulmány: A Békesség Fejedelme	26
6. tanulmány: Isten szerepében	31
7. tanulmány: Az asszírok veresége	37
8. tanulmány: Vigasztaljátok népemet!	42
9. tanulmány: Szolgálni és menteni.	48
10. tanulmány: Megtenni a lehetetlent	54
11. tanulmány: A szeretet háborúja	60
12. tanulmány: Népek reménysége	66
13. tanulmány: A Föld újjászületése	72

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- <http://det.adventista.hu>

Gyere ahogy vagy:

- www.gyereahogvagy.hu

Tiszavidéki Egyházterület:

- <http://tet.adventista.hu>

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifiinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyvtv.hu

Bibliatanulmányok:

- www.bibliatanulmanyok.hu

White Könyvtár:

- www.white-konyvtar.hu

Identitásválság

Alapige: Ézsaiás 1; 5

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyvének első öt fejezete a könyv bevezető egysége. Nem csupán általánosságban jellemzi az izraelita társadalom erkölcsstelenségét, hanem annak lelki állapotát is bemutatja. Izrael lelki állapotának közép-pontba helyezése a könyv fő fókusza. Isten népének vallása romlottá vált. Van remény egy ilyen helyzetben? A válasz: igen. *Ézsaiás próféta könyvét* az Ószövetség evangéliumának is szokták nevezni. Ézs 1:2 verse arról tanúskodik, hogy az Úr nevelte fel ezt a népet: „*Fiakat neveltem, s méltóságra emeltem*”. Az 5. fejezet a szőlőskert jelképes nyelvezetével mutatja be Isten gondoskodását a gyermekeiről: „*Felásta és megtisztítá kövektől, nemes veszőt plántált belé, és közepére tornyot építtetett, sőt benne már sajtót is vágatott; és várta, hogy majd jó szőlőt terem, és az vadszőlőt termett!... Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; mit meg nem tettem vele*” (Ézs 5:2, 4)? Istent szertettleges jelleme tartja vissza attól, hogy népét elpusztítsa. Ézsaiás kortársa, Hóseás próféta számol be Istennek a népe visszaeső, bűnös állapota miatt érzett belső gyötrelméről és aggodalmáról: „*Hogyan vethetnék el, Efraim, hogyan hagyhatnának el, Izrael? Elvethetlek-e, mint Admát, olyanná tehetlek-e, mint Cebojimot? Szívem elváltozott, egész bensöm remeg*” (Hós 11:8, SZIT). Isten hajlandó még egy erőfeszítést tenni, hogy népét magához térítse. Üzenetében Izrael számára érthetően beszél bűnös állapotukról. Határozottan és kitartóan hívja őket, hogy térjenek vissza hozzá. Ezért mondja azt, hogy „*az Úr szól*” (Ézs 1:2). E háttérismeretet szem előtt tartva három fő témát tanulmányozunk ezen a héten: 1) „*Az Úr szól*” 2) A gonosz nemzetség 3) Jöjjetek, ha készségesen hallgattok rám (Ézs 1:18-19, RÚF)!

Kommentár

Az Úr szól

Ézsaiás próféta könyvének 1. verse leszögezi, hogy a látomás közvetlenül Júdára/Jeruzsálemre vonatkozik. Azonban a 2. vers felhívásával

(„Halljátok egek, és vedd füleidbe föld!) Ézsaiás azt sugallja, hogy az üzenet egy szélesebb közönséghez szól. Az olvasónak arra kell ráhangolódnia, hogy e prófétai könyv elsődleges közönsége a Júda korában élők voltak, de annak is tudatában kell lennünk, hogy Ézsaiás üzenetének célterülete messze túlterjed azon az időn és helyen, amelyben a próféta leírta, továbbá azon a közönségen, akiknek eredetileg szólt.

Ézsaiás sokszor használ hasonló kifejezéseket ahhoz, hogy „az Úr szól”. Könyvének próféciai azért olyan fontosak, mert üzeneteit az Úr szólja. E kifejezés tartalma különféle formákban jelenik meg a könyv 1. fejezetétől fogva: „az Úr szól” (Ézs 1:2), „halljátok az Úrnak beszédét” (Ézs 1:10), „azt mondja az Úr” (Ézs 1:18), „az Úr szája szólt” (Ézs 1:20), „azt mondja az Úr... Izráel erős [Istene]” (Ézs 1:24). Az író azt akarja, hogy világosan lássuk: a látomások az Úrtól származnak, tehát azért van a látomás, mert Isten kinyilatkoztatta.

Hogyan jelenik meg Isten a könyvben? Az üzenet feladója az Úr, és a megírás idejében élő népet szólítja meg közvetlenül, de azzal az egyértelmű utalással, hogy az üzenetek Isten mindenkori népére vonatkoznak, a végső idők maradékát is beleértve. Ézsaiás Istenét sokféleképpen ábrázolja ez a fejezet. Ő az Úr, (Izrael) Szentje. Érdekes módon, amikor az író először említi Istent, a YHWH nevet használja, ami a leggyakoribb megnevezése az egész könyvben. YHWH a mindenhol ott lévő Isten. Ez a név nem csupán Isten örökkévalóságát nyilatkoztatja ki, hanem népével való szövetségi kapcsolatáról is árulkodik. A 10. vers „Elohimnak” nevezi, aki a transzcendens, az elérhetetlen Isten és/vagy a világegyetem uralkodója. Ézsaiás időnként az „Úr Isten” (Ézs 61:1) összetételt használja. Ebben a fejezetben találunk egy másik ritka, ugyanakkor az ézsaiási írásra jellemző utalást is Istenre, azt, hogy „Izrael Szentje” (Ézs 1:4; a könyvben 25-ször fordul elő).

Gonosz nemzetség

Ézsaiás szókimondóan fogalmaz könyvében Isten korabeli népének helyzetéről. Felidézi az Úr szerető gondoskodását: „*Fiakat neveltem, s méltóságra emeltem*” (Ézs 1:2). Júda azonban megfélemedezett Isten hűség szeretőjéről: „*elpártolának tőlem*”, mondja az Úr Ézs 1:2 versének második felében. Miként nyilvánul meg a bűn ebben az igeszakaszban? A héber nyelv több szót is használ a bűn fogalmával kapcsolatban. Tanulmányunkban röviden áttekintjük a fontosabb szavakat, amelyeket az 1. fejezet a *bűn* kifejezésére használ.

Ézs 1:2 verse a bűnös cselekedet leírására azt a héber szót használja, hogy „*pāša*”. Lefordítva: „elpártol” („és *ők elpártolának tőlem*”). Másodlagos jelentése: „lázadás”. További jelentései: „szakít valakivel”, „felhagy valamivel”, illetve „hűtlenné válik” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 3. köt. Leiden/New York/Köln, 1996, E. J. Brill, 981. o.). A *pāša* tehát megromlott kapcsolatra utal. Bár általában ellenszegülésnek fordítják, a héber Bibliában bűnös viselkedésként értelmezik.

A bűn másik kifejezése a *hātā* (Ézs 1:4). Az „emberek” szóval összekapcsolva „bűnös nemzetnek” fordítható (lásd SZIT). Ebben az esetben igeként jelenik meg, alapjelentése: „cél téeszt”, „vétkezik”, „megsért (jó modort vagy erkölcsöt)”, „bűnt követ el” és „vétkes” (William L. Holladay: *A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. Grand Rapids, MI., 1988, Eerdmans Publishing Company, 100. o.). Júda gonosz nemzetség, bűnös nemzet, mert kudarcot vallott az Úrral való szövetségi kapcsolatában, helytelenül cselekedett. Megbántotta az Urat, tehát lakosai bűnösök az Úr előtt.

A „*gonosz nemzetség*” mellett megjelenő mondatrész *Ézs 1:4* versének első felében úgy fordítják, hogy „*hamissággal megterhelte a nép*”. A hamisságnak fordított héber szó: *’āwōn*. Ennek a főnévnek a jelentése „tisztességtelen vagy helytelen cselekedet”, olyan sértés vagy támadás, amely akár még tudatos, szándékos is lehet (i. m. 268. o.). Ahogyan az előző szó, a *hātā*, úgy az *’āwōn* is helytelen cselekedetre utal.

Ézs 1:4 versének második része Izrael fiainak állapotáról ír: „*romlott fiak*” (RÚF). A következő sorokban található a magyarázat: „*elhagyták az Urat, ... elfordultak tőle*”. A bűn itt az Úr elhagyása, ami együtt jár a lázadással, a helytelen viselkedéssel és a gonosz cselekedetekkel. Ézs 1:3 verse érdekes leírásban összegzi a fenti gondolatot Isten akkor élő népével kapcsolatban: „*Az ököri ismeri gazdáját, és a szamár az ő urának jászlát; Izrael nem ismeri, az én népem nem figyel reá!*” Izrael helyzete még a logikus gondolkodás szintjén is kritikus. Az Úr ennek ellenére ismételtlen megpróbálja elérni gyermekeit. Felhívásának kiindulópontja az érvelés: „*Jöjjetek, szálljunk vitába*” (Ézs 1:18, RÚF).

Jöjjetek, ha készségesen hallgattok rám

Izrael minden gondoskodást megkapott ahhoz, hogy dicsőséges nemzeté válhasson. Most mégsem különb Sodománál és Gomoránál (lásd Ézs 1:10). Az Úr azonban véghez tudja vinni a helyreállításukhoz szükséges

csodát. Megígéri: „kezemet ellened fordítom, és kiolvasztom mintegy lúggal salakodat, és eltávolítom minden ólmodat” (Ézs 1:25).

Az Istenhez visszavezető út kezdetén azt a felhívást kapja Isten népe, hogy tekintsenek jelenlegi állapotukra. Először is, életüket megrontotta a bűn. Az Úr kihangsúlyozza: „Minden fej beteg, és minden szív erőtelen. Tetőtől talpig nincs e testben épség” (Ézs 1:5-6). A másik nagy probléma a hamis vallás. Formaságokhoz való ragaszkodás lépett az igaz istentisztelet helyébe (Ézs 1:11-14). Ezek a körülmények táplálták az igazságtalanságot a nép körében és hoztak pusztulást az országra (Ézs 1: 7, 17). Miután az Úr könyörögve kérte népét, hogy ismerjék fel állapotukat, a következő szavakkal szólította meg őket: „No, jertek, törvénykezzünk” (Ézs 1:18) vagy ahogyan a Magyar Bibliatársulat újfordítású Bibliájában olvashatjuk: „Jöjjetek, szálljunk vitába”. A „törvénykezzünk”, illetve a „szálljunk vitába” kifejezések a „niwāk^hâ” héber igéből származnak és jogi vita fogalmára utalnak. A két peres fél (YHWH és a nép) közösen vitathatják meg sérelmeiket, ami magában hordozza annak lehetőségét, hogy bármelyik félnek igaza lehet (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 1. köt. 134. o.). Isten tehát arra szólítja fel a népét, hogy tisztázza magát. De vajon lehetséges ez egy ilyen bűnös nép esetében? Az Úr megoldást kínál: „ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú” (Ézs 1:18). Vagyis Isten, akit Ézsaiás a könyvének 1. fejezetében bemutat, Ő az egyetlen, aki megtisztíthatja és tisztázhatja a népét. Mikeás próféta, Ézsaiás kortársa a következő szavakkal fejezi ki csodálatát Isten kegyelméért: „Kicsoda olyan Isten, mint te, aki megbocsátja a bűnt és elengedi öröksége maradékának vétjét” (Mik 7:18)?! A megbocsátás ajándékát el lehet fogadni, de vissza is lehet utasítani. Így az Ézs 1:18 versében olvasható felajánlás után az Úr egyértelműen fogalmaz: új élet csak akkor lehetséges, ha „készségesen hallgattok rám” (Ézs 1:19, RÚF) vagy ahogyan a NASB fordítás írja, ha „együttműködtök”. Ebben a kontextusban az *Ézsaiás próféta könyve* 5. fejezetében olvasható példabeszéd üzenete jobban érthető: „Mostan azért, Jeruzsálem lakosi és Júda férfiai: ítéljetez köztem és szőlöm között! Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; mit meg nem tettem vele” (Ézs 5:3-4)?

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Az első téma, amivel ebben a tanulmányban foglalkoztunk, Isten kinyilatkoztatott Igéjéhez kapcsolódik. *„És igen biztos nálunk a próféta-i beszéd”* (2Pt 1:19), amit a Bibliában kaptunk meg. Tehát amikor a Bibliát tanulmányozzuk, nem egy hétköznapi könyvet veszünk a kezünkbe, hanem Isten kinyilatkoztatott Igéjét - Isten beszédét.
 - Hogyan magyaráznánk, hogy még számunkra is időszerű az, amit Isten a prófétáin keresztül mondott?
 - Hogyan értelmezi a Biblia Isten követőinek identitását?
 - A Bibliát olvasva Isten mely jellemvonásai vannak legnagyobb hatással az életünkre?
- 2) A második témánk tárgya Izraelnek, Isten népének bűnös természete volt. A bűn nem csupán egy rossz cselekedet, hanem lehet egy gondolat is, ha például elutasítjuk Isten fennhatóságát az életünk felett, esetleg valamiféle belső lázadás. Izrael a bűn két komoly fenyegetésével nézett szembe: 1) a bűnnel, amely ráveszi a népet a romlottság leggonoszabb cselekedeteire; 2) a bűnnel, ami a népet formális vallásosságba vezeti, amelyből hiányzik a megmentő kegyelem. Vallásuk ilyenformán csupán kirakat- vagy látszatvallássá válik - kívülről nézve életeli, de belül halott.
 - Hogyan ismerhetjük fel, ha a vallásos életünk formálissá válik?
- 3) A megbocsátással kapcsolatban Ézsaiás úgy mutatja be Istent, mint aki fontosnak tartja népének helyreállítását. Isten kész megbocsátani nekünk és megváltani bennünket, a megbánás pedig a folyamat része (Ézs 1:27). Csak két választási lehetőségünk van: engedelmeskedni, vagy elutasítani Isten hangját (Ézs 1:19-20). Felhívása mit sem változott a korszakok során: *„No, jertek, törvénykezzünk”* (Ézs 1:18), *„Jöjjetek, szálljunk most perbe egymással”* (RÚF)!
 - Hajlandóak vagyunk megengedni Istennek, hogy elvégezze életünkben a helyreállítás munkáját? Ha nem, mit tehetünk azért, hogy készen álljunk erre?

VISSZAÉLNI MÁSONK JÓSAGÁVAL

Mikolajiv, Ukrajna, 2015

- Valentin Zajcsev építőipari művezető szívéen viselte a szerencsétlen emberek sorsát. Amikor a hajléktalanná vált emberek első hulláma elérte városukat, a feleségével meglátogatta őket a kormány által szállásul kijelölt kollégiumban. A két épületben 50 kilakoltatottat szállásoltak el, szobánként hatot-nyolcat. A lakhatáson kívül mást nemigen biztosítottak nekik. Valentin bemutatkozott. Elmondta magáról, hogy keresztény. Megkérdezte az ott élőket, mire lenne szükségük. Pelenkát, nedves törülőkendőt, alsóneműt, higiéniaszereket és krumplit kértek. Miután összebarátkoztak, Valentin megkérdezte azt is, hogy szeretnék-e megismerni a Bibliát. 11-en jelentkeztek, velük minden este egy adventista lelkész foglalkozott.
- Egy alkalommal nagy verekedés tört ki a kollégiumban. A 19 éves Valerij kórházba került, mert valaki kést rántott és megsebesítette. Amikor Valentinék meglátogatták, a fiú édesanyja, Natasa könnyörögve kérte őket, hogy segítsenek nekik másik lakóhelyet találni. Valentinék felajánlották bérelt, háromszobás lakásuk egyik szobáját. Amíg náluk laktak, ők gondoskodtak az élelmükről és a számláikat is befizették. Egy ideig úgy tűnt, minden a legnagyobb rendben van. Natasa még a gyülekezetbe is eljárt velük. Egyszer aztán kiderült, hogy Natasa mégsem annyira nincstelen, mint állítja magáról, ráadásul hajlamos mások kedvességét kihasználva pénzt kicsalni az emberekből. Valentin ekkor megkérte őket, hogy költözzenek el.
- Valentin ennek ellenére áldásnak tekinti ezt a hat hónapot. Natasa sokat segített a ház körül, főzött, mosott, vigyázott a gyerekekre. A legnagyobb áldás mégis az volt, hogy szerethették őt, és részük lehetett a szolgálat örömeiben. Valentin úgy érzi, hogy ez a tapasztalat a család javára vált, és most sem tenne másként. Mindenkinek segítséget kell nyújtanunk, függetlenül attól, hogy elfogadják-e Jézust vagy sem. A többi Isten dolga. Mi a jószágunkkal öntözünk, Isten pedig elvégzi az aratást.

A vezetés válsága

Alapige: Ézsaiás 6

Áttekintés

Ezen a héten *Ézsaiás próféta könyvének* 6. fejezete áll tanulmányunk középpontjában, különösképpen annak első három verse. Az 1. versben azt találjuk, hogy Ézsaiás látta „*az Urat, magasra emelt trónon ülve*”, és ez a látomás „*Uzzijjá király halála évében*” történt (RÚF). Tehát a látomás körülbelüli ideje Kr. e. 740-739. Vajon miért ír a próféta a király haláláról? Ez csupán egyszerű történelmi adalék lenne? Ézsaiás a híres uralkodót említve valójában éles ellentétbe állítja a földi királyt a világegyetem fenséges és dicsőséges Királyával. A legfőbb Uralkodónak egyebek mellett az egyik legfontosabb jellemvonása a szentség. Ez a tanulmány három részből áll: 1) *Emberi dicsőség* 2) *A legnagyobb Király* 3) *Szent és dicsőséges Urunk*.

Kommentár

Emberi dicsőség

Vannak tudósok, akik azt állítják, hogy a 6. fejezet látomása összekötő egységként szolgál a megelőző öt fejezet és a könyv többi része között. Például Edward J. Young határozott véleménye szerint a próféta az első öt fejezetben fő mondanivalójának üzenetét tárja elénk, és csak ezután számol be prófétai elhívásáról (Edward J. Young: *The Book of Isaiah: The English Text, With Introduction, Exposition, and Notes*. 1. köt. Grand Rapids, MI., 1985, Eerdmans Publishing Company, 233. o.).

A krónikák második könyvében olvashatunk annak a királynak az uralkodásáról, akinek halálát *Ézsaiás próféta könyvének* 6. fejezete említi. A krónikák beszámolója átfogó részletességgel ír Uzzijjá 52 éven át tartó uralkodása alatti dicsőséges pályafutásáról (2Krón 26:3). Egyéb jelentős sikerei mellett a király életrajza a következőket tartalmazza: katonai stratégia volt, aki így ki tudta terjeszteni a birodalmát (2Krón 26:6-7), jól felszerelt hadsereget állított fel (2Krón 26:11-14), új harcászati technoló-

giákat vezetett be (2Krn 26:15), birodalmát gazdaságilag fellendítette (2Krn 26:9-10), dicsőséges hírnévre tett szert (2Krn 26:15). Ám a feljegyzés a király életének gyászos részleteit sem hagyja említés nélkül: „Amikor azonban megerősödött, vesztére felfuvalkodott, és vétkezett Istene, az ÚR ellen. Bement ugyanis az ÚR templomába, hogy illatáldozatot mutasson be az illatáldozati oltáron” (2Krn 26:16, RÚF). A papok természetesen tiltakoztak a király szándéka ellen. Figyelmeztették, hogy ő itt nem ajánlhat fel illatáldozatot: „Menj ki a szentélyből, mert vétkeztél, és ez nem válik dicsőségére az ÚRistennél” (2Krn 26:18, RÚF)! A király végül elveszítette dicsőségét (héberül: **kābōd**), leprás (**šāra'at**) lett, és haláláig úgy is maradt.

Ellen G. White azt írja: „Uzzijjá megtelt haraggal, amiért őt, a királyt megrótták. De nem gyalázhatta meg a szentélyt a vezető tisztségviselők közös tiltakozása ellenére. Míg ott állt haraggal telten, Isten büntetése hirtelen lesújtott rá. Belpoklosság jelent meg homlokán. Rémülten menekült, és többé nem lépett be a templom udvaraiba. Uzzijjá belpoklos maradt néhány év múlva bekövetkező haláláig, élő példaként szemléltetve, mit jelent könnyelműen eltérni az »Így szól az Úr« világos kijelentésétől. Sem magas tisztsége, sem hosszú szolgálatban eltelt élete nem lehetett mentség az elbizakodottság bűnére, amellyel megrontotta uralkodásának utolsó éveit, és magára hozta a menny ítéletét” (*Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 189-190. o.).

Halálának említésével arra a sikeres és dicsőséges királyra emlékeztet Ézsaiás a 6. fejezetben, akit talán csak Izrael egységes országának utolsó két királya múlt felül. Uzzijjá nagyságának azonban véget vetett a lepra és a halál. Egy másik király foglalta el azt a helyet, ami egykor dicsőségének trónusa volt.

A legnagyobb Király

A próféta a híres (de elbukott) Uzzijjá király életével szembeállítja az Úr dicsőségét: „látám az Urat ülni magas és felemeltetett széken” (Ézs 6:1). Érdemes megfigyelni, hogy az „URAT” követő szavak a világegyetem Királyának, YHWH-nak magasztos pozícióját hangsúlyozzák.

Az *’ādōnāy* kifejezés használata egyértelművé teszi, hogy a legfőbb Uralkodóról van szó. Ez a részlet az Úr és Júda földi uralkodója közötti különbségre hívja fel a figyelmet. Az Úr (még mindig) a trónján ül, *biztos* a helye ott. A földi királyok egymást követik, de a világegyetem Királyának „*hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik*” (Dán 7:14). Az író

hangsúlyozza, hogy az Úr a trónon ül, „és palástja betöltte a templomot” (Ézs 6:1), vagyis jelenléte betölti a templomot, miközben mennyei lények dicsőítik Őt. Hasonló képet láthatunk Jel 4:8 versében: „És a négy lelkes állat, amelyek közül mindeniknek hat-hat szárnya [vala], köröskörül és belül teljes [vala] szemekkel; és meg nem szűnik [vala] nappal és éjjel ezt mondani: Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten.”

„Szent és dicsőséges Urunk”

Ézs 6:3 versében a szeráfok dicsőítéséről olvassunk: „kiált vala egy a másiknak, és mondá: Szent, szent, szent a seregeknek Ura”. A mennyei lények leggyakrabban a „szentség” kifejezést használják, amikor az Úrra utalnak. Mit foglal magában Isten szentsége?

Egyes tudósok szerint YHWH szentsége lényének elrejtőzködő természetére utal, abszolút felsőbbrendűségét fejezi ki, továbbá azt az isteni tökéletességet, amely megkülönbözteti a teremtményeitől: más a természete és a jelleme, valamint erkölcsi nagysága is.

Mások inkább úgy vélik, hogy jelen esetben a szentség YHWH Izraelre vonatkozó kizárólagosságára utal (Teófilo Correa: *La Gloria del Señor en Isaías*. Entre Rios, Argentina, 2017, Universidad Adventista del Plata, 123. o.). Isten szentségének egyfajta különlegessége vagy *elkülönülése* olyan jellemvonás, amit nem lehet tagadni, de az is feltételezhető, hogy a héber nyelvben a szó többet fejez ki a „különbözőség” pusztá fogalmánál.

Ebben a kérdésben lehetőségünk van segítségül hívni az ősi nyelvek tanúságtételét. A héber *qādōš*-nak (szent) megfelelő kifejezés az akkád nyelvben a *qadāšu*, amelynek jelentése egyebek mellett: „tisztának lenni”, „ragyogni” (Jeremy Black, Andrew George and Nicholas Postgate, szerk. „*qadāšu(m)*,” *A Concise Dictionary of Akkadian*. Wiesbaden, 2000, Harrassowitz Verlag, 282. o.). A Biblián kívüli információból nyert bepilantás segítségével Isten természetének páratlanságára következtethetünk. Így a héber *qādōš* kifejezés ebben az esetben YHWH tisztaságára, tökéletességére és elrejtőzködő dicsőségére utalhat. Tehát a szentség Isten lényének természete; de ez a természet nem rejtőzik el teljesen, mert bizonyos mértékig megnyilatkozik az egész földet betöltő dicsőségében. A *qādōš* párhuzamban áll a *kābōd*-dal (dicsőség). Míg az előbbi Isten lényének természete, a másik annak megnyilatkozása. Hasonlóképpen kikövetkeztethető, hogy amint Isten jelenléte betölti a templomot, a dicsősége az, ami betölti a földet. Isten szentségének

olyan hatása van, hogy Ézsaiás magát „elveszettnek” látja, mert úgy gondolja, tisztátalan. Nyilvánvaló a különbség tisztátalan lényé és a tiszta, szent Isten között.

Gyakorlati alkalmazás

Elmélkedésre: A hírnév és a ragyogás sok ember számára nagy vonzerővel bír. Uzzijjá király tökéletes példa erre, hiszen ő mohón vágyott mindkettőre. A templomba való erőszakos behatolása vakmerő tett volt, a cselekedete ellenkezett Isten kinyilatkoztatott akaratával. Viselkedése Isten elleni támadás és szent szolgálatának káromlása. Ellen G. White azt írja: „Uzziás végzetes bűne az elbizakodottság volt. A király áthágta Jahvének azt a világos parancsát, hogy csak Áron leszármazottai teljesíthetnek papi szolgálatot. Belépett a szentélybe, »hogy illatáldozatot mutasson be«” (*Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 189-190. o.).

- 1) Ha gyülekezetünkben vezetői tisztséget töltünk be, gondoljuk át, mi mindent ölel fel szolgálatunk! Mennyire vagyunk hűségesek, amikor az Úr szent ügyében munkálkodunk?
- 2) Az Ézsaiás idejében élő királyok nem mindig jártak az Úr világosságában. Ézs 1:23 verse a következőképpen ír Izrael uralkodóiról: „*Fejedelmeid lázadókká lettek*” (SZIT). Ne feledjük, az emberek előbbutóbb meghalnak, elenyésznek! Az Úr azonban örökké uralkodik, a trónján ül és övé a hatalom. Mit jelent, hogy Isten az Uralkodó? Miért jó, ha bízunk az uralmában?
- 3) Próféta szolgálatának kezdetén Ézsaiás látomást kapott az Úr szentségéről. Hasonló tapasztalatot élt át Mózes is, amikor elhívást kapott a Hóreb hegyén (2Móz 3:5-6). Miért van az, hogy a szentség nem csupán az Úr természetének fontos jellemvonása, hanem egyben munkájának pecsétje és hírnökeinek jele is?

REMÉNYSÉG A TRAGÉDIÁBAN

Andrew McChesney, Adventista Misszió

A 15 éves Nagyezsda (nevének jelentése: remény) egy moldovai városban élt. Egy nap boldogan szaladt haza új Bibliájával, amit az iskolában kapott. Órákon át olvasta a könyvet, gyakran késő éjszakáig. Édesapja, aki csak alkalmanként járt templomba, ezt nem nézte jó szemmel. Azt mondta a lányának, hogy csak az idejét pazarolja, ahelyett, hogy a zöldségeskertben tevékenykedne. Nagyezsda nem vitatkozott, hanem kiment dolgozni.

Két évvel később csontvelőrákot diagnosztizáltak nála. Hónapokat töltött kórházban, és az egyik lábát csípőből amputálni kellett. Amikor 18 éves korában meghalt, édesapja, Vlagyimir összeomlott. Istenhez imádkozott válaszerként.

2002 júliusában egy teherszállító repülő összeütközött egy orosz utasszállító géppel. A gépen 45 iskolás utazott, akik Spanyolországba tartottak vakációra. A szerencsétlenséget senki sem élte túl. Két évvel később egy orosz férfi, akinek a felesége és két gyermeke is odaveszett, megölte a balesetért felelős légiirányítót. Ugyanakkor riport készült egy olyan édesapával, aki bár elveszítette a lányát a repülőgép-szerencsétlenségben, mégsem akart bosszút állni: „Nekem van reményem, hogy újra találkozni fogok a lányommal.” Szavai megérintették Vlagyimir szívét. Röviddel ezután a felesége felolvastott egy igeverset Nagyezsda Bibliájából: „Nem akarom továbbá, atyámfiai, hogy tudatlanságban legyetek azok felől, akik elaludtak, hogy ne bánkódjatok, mint a többiek, akiknek nincsen reménységök. Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadott, azonképpen az Isten is előhossa azokat, akik elaludtak, a Jézus által övele együtt.” „Ebben van a mi reménységünk - mondta a férjének -, ha hiszünk Istenben, fogunk találkozni a kislányunkkal!”

Vlagyimir ma már presbiter a gyülekezetben, és boldogan beszél Jézus viszszerülésébe vetett hitéről: „Van reménységünk, hogy újra találkozni fogunk a kislányunkkal!”

Amikor a világunk darabjaira hullik

Alapige: Ézsaiás 7:1-9

Áttekintés

Ézsaiás könyvének 7. fejezetében egy másik király lép a színre. A főhős ezúttal Áház, Uzzijjá unokája. Uralkodása során bűnbe vitte népét, akik átvették a szomszédos országok gyalázatos szokásait. Amikor Arám és Izrael királyai hadba szálltak ellene, Áházon úrrá lett a félelem. Az Úr Ézsaiás prófétán keresztül bátorító üzenetet küldött neki: bizzon Őbenne, mert azoknak a népeknek a terve nem fog megvalósulni. Áháznak azonban hinnie kell, különben nem láthatja meg Isten szabadítását. Ez a tanulmány három részből áll, amelyek címe: 1) Áház király nehéz helyzete 2) Az Úr gondoskodása 3) Figyelj csendben!

Kommentár

Áház király nehéz helyzete

A Biblia szerint Áház nem volt jó király: „nem azt cselekedé, ami az Úrnak, az ő Istenének tetszett volna” (2Kir 16:2). A bibliai feljegyzés konkrétan felsorolja a cselekedeteit: „az Izrael királyainak útjokon járt, még az ő fiát is átvitte a tűzön, a pogányok utálatosságai szerint, akiket az Úr az Izrael fiai előtt kiűzött volt. És ott áldozott és tömjénezett a magaslatokon...” (2Kir 16:3-4). Rossz befolyást árasztott Júda népére. Más királyok esetében is azonnal megjelentek a problémák úgy a saját, mint a népük életében, ha eltávolodtak az Úrtól. A könyv első része egyértelműen fogalmaz: „Jaj a gonosznak, gonoszul lesz dolga” (Ézs 3:12). Ézsaiás próféta könyve és A királyok második könyve egyaránt leírja, hogy „eljöve Reczin, Szíriának királya, és Remaljának fia, Pékah, Izraelnek királya Jeruzsálem ellen, hogy azt megostromolja” (Ézs 7:1; vö. 2Kir 16:5). Amikor Áház király felismerte a fenyegetés komolyságát és annak lehetőségét, hogy katonai összeütközésbe kerülhet szomszédjaival, „megindula szíve s népének szíve, amint

megindulnak az erdő fái a szél miatt” (Ézs 7:2).

Isten népe olykor megfélekedzik arról, hogy az Úr hűségét vár el szövetéségeitől. Ilyen helyzetekben az Ő „sötét” gondviselése megengedi, hogy nehézségek támadjanak. Ezzel az eszközzel akarja őket ráébreszteni, hogy az Urat kell keresniük és vissza kell térniük a világosságához: „felkél, hogy megrettentse a földet” (Ézs 2:19). „Előáll a perelni az Úr, és itt áll ítélni népeket. Az Úr törvénybe megy népe véneivel és fejedelmivel” (Ézs 3:14-15). „Ezekben a versekben Ézsaiás vádat emel a vezetők ellen. Felelőtlenül és igazságtalanul járnak el, mindent tönkretesznek, ami rájuk lett bízva. Az egész könyvön át ismétlődik a balga vezetés e motívuma, különösen a vének és a fejedelmek szintjén (7:1-17; 14:4-21; 22:15-25; 28; 29; 32:3-8), miközben a háttérben élesen kirajzolódik a vágyakozás és az ígélet, hogy eljön majd, aki igazságban és tisztességben fog uralkodni” (John N. Oswalt: *The Book of Isaiah, Chapters 1-39. The New International Commentary on the Old Testament*. Grand Rapids, MI, 1996, Eerdmans Publishing Company, 137. o.). A félelem megbénította a királyt, és bár rémisztó helyzettel kellett szembenéznie, a küszöbön álló fenyegetés az Úrhoz való visszatérés értékes lehetőségét hordozta magában.

Az Úr gondoskodása

A 7. fejezet 3. versében Ézsaiás érdekes leírást nyújt Isten gondoskodásáról. A beszámoló szerint nem a király keresi az Urat, hanem az Úr kezdeményez: „*És monda az Úr Ézsaiásnak: Menj ki, kérlek, Akház eleibe*”. Ez a fejezet úgy mutatja be az Urat, mint aki a próféta által találkozik a rettegő emberrel. Az olvasó az Éden kertjében is hasonlóképpen látja megnyilvánulni Istent, amikor „*hűvös alkonyatkor a kertben jár vala... Szólítá... az Úr Isten az embert és monda néki: Hol vagy*” (1Móz 3:8-9)? Ádám és Áház, bár különböző okból, de mindketten joggal féltek.

Egy másik figyelemre méltó részlet ebben a jelenetben, amikor Ézsaiás utasítást kap arról, hogy hol találkozhat a királlyal. „*És monda az Úr Ézsaiásnak: Menj ki, kérlek, Akház eleibe... a felső tó csatornájának végéhez, a ruhafestők mezejének útján*” (Ézs 7:3). Ez a vers nem csupán Isten jövőbelátó képességét támasztja alá, hanem arról az aprólékos gondoskodásról is árulkodik, amellyel minden léptünket számon tartja személyes életutunk során. A Biblia tele van olyan történetekkel, amelyekben Isten elküldi prófétáit, hogy szeretett szolgálói számára a remény vagy éppen a feddés szavait hirdessék. Bármilyen körülmény, Isten végső

célja népének megsegítése, hogy bizzanak benne és legyenek hozzá hűségesek.

Figyelj csendben!

A 2. versben láttuk, hogy Áház király pánikba esett a küszöbön álló háború hírének hallatán. Az egész nép együtt reszketett királyával. Ezzel szemben hogyan tekint Isten erre a helyzetre? Korlátolt látásmódunkkal nem mindig sikerül megértenünk a jellemét. Azt gondoljuk, hogy Őt csak a lelki életünk érdekli. Azonban a Biblia élénk tárja, hogy Urunk olyan Isten, aki az élet minden területén gondoskodik gyermekeiről, beleértve a világi problémáinkat is, amelyeknek nyilván semmi közük az élet lelki oldalához.

„Áház szemében Szíria és Efraim komoly fenyegetést jelentenek, de Isten szemszögéből tekintve elhanyagolhatóak, és nem szükséges a király idejét rájuk pazarolni. Nem mindig könnyű elsajátítani a mennyei látásmódot. Am ha nem törekszünk rá, állandóan fennáll a veszélye, hogy túl sok figyelmet szentelünk a mulandó dolgoknak és túl keveset annak, ami valóban számít. Ahelyett, hogy minden helyzetben szorgalmasan kutatnánk Isten szempontjait, túlságosan könnyen jutunk arra a következtetésre, hogy Őt csak a lelki életünk érdekli, a mindennapi dolgaink egyáltalán nem. Ez a téves következtetés végül oda vezet, hogy minden dologban szem elől veszítjük Őt” (John N. Oswalt: *The Book of Isaiah, Chapters 1-39. The New International Commentary on the Old Testament.* 196. o.).

Ézs 7:4 versében Isten azt az utasítást adja prófétájának, hogy beszéljen a királlyal. „És mondd néki: Vigyázz és légy nyugodt; ne félj! és meg ne lágyuljon szíved e két füstölgő üszögdarab miatt, Reczinnek és Szíriának, és Remalja fiának felgerjedett haragja miatt!” Néha felvetődik a kérdés, hogyan birkózzunk meg nemkívánatos körülményeinkkel. A Biblia azt mondja: „Vigyázz és légy nyugodt!” Más fordításokban: „Légy óvatos, maradj nyugton” (RÚF)! „Vigyázz, őrizd meg nyugalmadat” (SZIT)! A héber nyelvben a „Vigyázz és légy nyugodt!” mondatrészt két szóból áll: *hiššāmer w^ahašqet*. Az első szó az *šmr* igetőből származik, amit ebben az esetben úgy fordíthatunk, mint „éberen figyel”, „gondosan ügyel”, „vigyáz magára” (lásd Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament.* 4. köt. 1584. o.).

A szó jelentésében megbúvó tanács a király számára az, hogy tartózkodjon mindenféle zajtól vagy olyan tevékenységtől, amely kirekeszti Isten

hangját, és legyen éber. A másik szó a héber mondatban a *šqt*, amit igei alakja alapján helyesebb úgy fordítani, hogy „megőrzi a békét... csendben marad” (lásd i. m. 4. köt. 1641. o.) vagy „nyugalmat tanúsít” (David J. A. Clines, szerk. *The Dictionary of Classical Hebrew*. Sheffield, England, 2011, Sheffield Phoenix Press, 10. köt. 550. o.). Összefoglalva: a *hiššāmer w^hhašqet* kifejezés következőképpen azt jelentheti, hogy „figyelj csendben!”

Ézs 7:4-9 igeszakaszának figyelmeztetései éppen elég erős alapot nyújtanak ahhoz, hogy bízni lehessen Isten ígéreteiben. Először is Isten azt tanácsolja a királynak, hogy „*ne félj! és meg ne lágyuljon szived e két füstölgő üszögdarab miatt*” (Ézs 7:4)! Recín és Pekah, a szír-efraimi szövetség királyai talán eregetnek némi füstöt, de az ilyen tüzet nem kell komolyan venni. Másodszor, bár igaz, hogy szövetségük „*gonosz tanácsot tartott ellened*” (Ézs 7:5), „*nem áll meg és nem lesz en ez!*” (Ézs 7:7), mondja az Úr. Azonban nyomatékosan megjegyzi, hogy Áháznak bíznia kell, mert „*ha nem hisztek, bizony meg nem maradtok*” (Ézs 7:9)! George B. Gray találóan fogalmaz így az igeszakasszal kapcsolatban: „Ézsaiás két dolgot ítél el Áházban: a félelmét, mert szükségtelen, illetve az anyagi forrásokba vetett hitét – amit itt egy harc idejére fenntartott víztartalék szimbolizál. Az egyetlen hit, ami az ország valódi szilárdságát biztosítja, az a Jahvéba vetett hit” (George B. Gray: *A Critical and Exegetical Commentary on the Book of Isaiah, I–XXVII*. The International Critical Commentary. Edinburgh, 1975, T. & T. Clark, 1. köt. 118. o.).

Vannak olyan körülmények az életben, amikor nem az a legfontosabb, hogy mi történik körülöttünk vagy mi az, amit látunk, hanem az, ami belső életünkben végbemegy. Ezért kell imádkoznunk a képességért (és fejlesztenünk magunkban), hogy Isten látásmódjával értelmezzük a körülöttünk zajló történéseket.

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Áház király népével együtt komoly kihívással néz szembe, miközben a szír-efraimi szövetséggel való háború kockázatát mérlegeli. Az élet olykor fenyegető helyzetekbe sodor bennünket. Milyen fontos és gyakorlati lépéseket szükséges megtennünk ahhoz, hogy a lehető legjobban birkózhassunk meg ezekkel a körülményekkel?
- 2) A második részben a tanulmány azt a különleges gondoskodást vizs-

gálja, amellyel Isten Áház király szükségleteit kielégítette. Az Úr elküldi hírnökét, hogy találkozzon a királlyal a „*ruhafestők mezejének útján*” (Ézs 7:3). Mit tanít számunkra ez a jelenet?

- 3) A harmadik részben megtudjuk, hogyan bátorítja Isten a királyt, hogy ne az anyagi dolgokban bizzon, hanem az Ő segítségével. A következő szavakkal fordul a királyhoz: „*Figyelj csendesen!*” Hogyan egyeztethető ez össze Ellen G. White következő tanácsával?

„Üzleti, anyagi zavarokkal küzdhetünk, a jövő sötétebbé válhat előttünk, veszteségek fenyegethetnek bennünket, de ne csüggedjünk, hanem vessük gondjainkat Istenre, és legyen szívünk nyugodt és vidám. Imádkozzatok bölcsességért és értelemért, hogy ügyeiteket helyesen vezethessétek, hogy így kárt és veszteséget elkerüljétek! Tegyetek meg mindent, ami tőletek telik, hogy kedvező eredményeket érjétek el! Jézus megígérte segítségét, de nektek is törekednetek kell. Ha mennyei Segítőtokben bízva, minden tőletek telhetőt megtettetek, akkor nyugodtan várhatjátok az eredményt” (Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*. Budapest, 1992, Advent Kiadó, 99. o.).

EGY PIROS KÖNYV LEBEG A VÍZEN

Andrew McChesney

Toroni Kumar Tripura izgatottan vette kezébe szépséges, piros borítású Bibliáját Délkelet-Banglades egyik távoli falucskájában. Annak elismeréseként kapta, hogy elvégzett egy bibliai levelező tanfolyamot. Apja, a helyi vallás papja nem örült volna, ha megtudja, hogy a fiának van Bibliája, ami a menny Istenéről szól. Toroni azonban nem aggódott. A levelezőiskolát is éjszakánként tanulmányozta, míg a szülei aludtak. Arra gondolt, majd a Bibliát is éjjel fogja olvasni. Napközben a teheneket gondozta, este megvárta, hogy a szülei elaludjanak, majd felkapcsolta a kis zseblámpáját és szorgalmasan olvasott.

Egy éjszaka az apja rajtakapta, hogy olvas, és nagyon megharagudott rá. Másnap, amikor a fiú elment dolgozni, az apa fogta Bibliát és beledobta a Csengi folyó sáros vizébe. Toroni nagyon elkeseredett, amikor megtudta, hogy mi történt. Most mit tegyen? Pénze nem volt másik Bibliára, és valószínűleg a levelezőiskola sem küldene másikat. Nagyon hiányzott neki, hogy Istenről olvasson. Telt, múlt az idő. Egy délután Toroni a folyóban úszkált, amikor meglátott valamit a víz tetején lebegni. Nem ritka a műanyag szemét a vízben, de ez most más volt. Közelebb úszott. Kinyújtotta a kezét, megfogta a tárgyat és gyorsan a partra úszott vele. A kezében a piros könyv volt, csöpögött belőle a víz. Hihetetlen! Megtalálta az elveszett Bibliáját.

Toroni kitétte a könyvet a fűre, hogy a forró nap kiszárítsa. 14 napig száradt a Biblia, utána újra lehetett olvasni. Olvasás közben egyre jobban megszerette Istent. Bár továbbra is fennállt a veszélye, hogy felingerli az apját, mégsem tudta magában tartani Isten iránti szeretetét. Sok falubelinek beszélt a piros Biblia Istenéről, aki nem engedte, hogy könyve a folyó mélyére süllyedjen. Az emberek csodálkozva hallgatták, és ők is meg akarták ismerni ezt az Istent. A falu többsége - köztük Toroni rokonai is - ma már együtt dicsőítik a piros Biblia Istenét.

Nehezebb úton

Alapige: Ézsaiás 7-8

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyvének 7. és 8. fejezetei egységet alkotva tárgyalják a Júda elleni ítéletet, Arámot és Izraelt is beleértve. A 7. fejezet utolsó szakasza (17-23. versek) Júda népének ellenségeivel foglalkozik. Apró élőlényekről olvashatunk itt, legyekről és méhekről, amelyek idegen nemzetek szimbólumai és egyben a menny által kijelölt eszközök Isten népének majdani elpusztítására. Ezek a fejezetek azt is tanúsítják, hogy Isten számos jelzést küldött Júdának a közelgő ítéletről, többek között Ézsaiás fiainak nevét. Isten arra kéri a prófétát, hogy az elkövetkezendő események világos kijelentéseként írja fel: gyermekének neve „*Siess zsákmányra és gyorsan prédára*”. A 8. fejezet első része szerint Arám, Izrael és Júda szenvedni fognak Assíria királya miatt. Júda Isten helyett Assíria hatalmas erejébe vetette bizalmát, ezért a sötét időszak őket sem kíméli. Ez a tanulmány három részből áll, amelyek címe: 1) Közeleg az ellenség 2) Barátból ellenség 3) A Szentbe vessétek bizalmatokat!

Kommentár

Közeleg az ellenség

Ézs 7:17-25 versei egy Jeruzsálem elleni próféciaát mutatnak be. Ez az ítélet-jelenet a júdai király vonakodására adott válasz, aki nem bízott az Úr szabadításában, amikor az arámi és izraeli hadsereg támadásával kellett szembenéznie. Isten Ézsaiás prófétán keresztül próbált a lelkére beszélni, hogy nincs mitől tartania. Recín és Pekah terve nem fog megvalósulni (Ézs 7:5-7). A földjeik is elhagyatottá válnak (Ézs 7:16, RÚF). Azonban Júda királya még ebben a fenyegető, komoly veszélyben sem hajlandó bízni az Úrban. 2Kir 16:7 verse feljegyezi: „*És követeket küldött Akház Tiglát-Piléserhez, Assiria királyához, ezt izenvén: Te szolgál és a te fiad vagyok; jöjj fel és szabadíts meg engem Siria királyának kezéből és az Izrael királyának kezéből, akik reám támadtak*”. Ezért az Úr Júda királysá-

gát az ítélőszéke elé állítja. Megengedi, hogy olyan tapasztalaton menjen keresztül, amelyre már évek óta nem volt példa: „És hozni fog az Úr reád és népedre és atyád házára oly napokat, melyeknek még nem jöttek, mióta Efraim elszakadott Júdatól: Assiria királyát” (Ézs 7:17).

Akkoriban meglehetősen sokan ólálkodtak Júda körül, többek között Arám, Izrael (Ézs 7:1), Egyiptom, de elsősorban Asszíria (Ézs 7:18). Az edómiak és a filiszteusok is (2Krón 28:17-18) összegyülekeztek ellene. Dániellel ellentétben Ézsaiás próféta nem félelmetes fenevadakkal ábrázolja a Júdára támadó hatalmakat: légy és méh szimbolizálja őket (Ézs 7:18). Isten népe ellenségeit más bibliai írók is hasonlították apró élőlényekhez, lásd 5Móz 1:44, Zsolt 118:12 verseit. Olvassuk el Ézs 7:20 versének érdekes leírását: „Ama napon leberetválja az Úr a folyón túl berlett beretvával, Assiria királya által a főt s a lábak szőrét, amely a szakállt is leveszi.” Az elnyomók szőrzetük leborotválásával alázták meg hadifoglyaikat. A fej és a lábak szőrzetére való utalás valószínűleg mindent elsöprő pusztítást fejez ki (Willem A. VanGemeren, szerk. *New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis*. 1. köt. Grand Rapids, MI., 1997, Zondervan Publishing House, 866. o.). Ezt nyomatékosítja a föld teljes sivárságának leírása Ézs 7:23-24 verseiben: „S léssen ama napon, hogy minden helyet, ahol ezer szőlőtő ezer siklust érő vala, tövis és gaz ver fel. Nyilakkal és kézívvvel mehet oda [az ember,] mivel tövis és gaz verte fel mind az egész földet.”

Barátból ellenség

Ézsaiás könyvének 8. fejezete a 7. fejezet prófeciájának kiterjesztése. Egyebek mellett a Júda elleni ítéletre találunk itt utalást. Isten kijelentése egy különös héber kifejezéssel kezdődik: „Siess zsákmányra és gyorsan prédára” (Ézs 8:1). Ezt a nevet kapta Ézsaiás fia a születésekor. A gyermek tulajdonképpen figyelmeztetés volt a nép számára (vö. Ézs 8:18), hogy ne feledkezzenek meg Isten jövendöléséről, amelyek a Júda kapuinál álló ellenségekre éppúgy vonatkoznak, mint magára Júdára, Asszíria következő áldozatára (Ézs 8:4, 8; vö. 7:17).

Arámmal és Izraellel kapcsolatban ismételt felhangzik a prófécia: „Mert mielőtt e gyermek ezt ki tudja mondani: apám és anyám, Damaskus gazdagságát és Samaria prédáját Assiria királyának szolgája elviszi” (Ézs 8:4). A következő versek további részleteket is elárulnak: „Azért, imé, rájok hozza az Úr a folyónak erős és sok vizét, Assiria királyát és minden ő hatalmát, és feljö minden medre fölé, és foly minden partjai felett” (Ézs

8:7). A 8. vers az asszír erők következő áldozatára irányítja a figyelmet: „És becsap Júdába, és megáradván átmegy rajta, s torkig ér, és elterjesztett szárnyai ellepik földednek szélességét, oh Immánuel!”

A királyok második könyvének 16. fejezete szerint Júda királya még e kijelentések után is inkább az asszír uralkodóba vetette bizalmát: „És követeket küldött Akház Tiglát-Piléserhez, Assiria királyához, ezt izenvén: Te szolgál és a te fiad vagyok; jöjj fel és szabadíts meg engem Siria királyának kezéből és az Izráel királyának kezéből, akik reám támadtak” (2Kir 16:7). Hogy elnyerje AsszírIA támogatását, Áház ajándékba küldte királyi kincstárának egy részét (2Kir 16:8). A prófécia ezután beteljesedett. Az asszírok legyőzték Arámot (2Kir 16:9). A jövendölés teljesülését Júda esetében 2Kron 28:20-21 versei ekként jegyzik fel: „Eljöve azért ő ellene Tiglát-Piléser, Assiria királya, aki sanyargatá őt, és nem segítette meg. Mert Akház kifosztá az Úr házát, a királyét, a fejedelmekét, és az Assiriabeli királynak adá, de azért nem lön néki segítségére.”

A Szentbe vessétek bizalmatokat!

A krónikák második könyve olyan részletekkel lát el bennünket, amelyek segítségével további betekintést nyerhetünk tanulmányunkba. Ézsaiás próféta könyvének 8. fejezete egyértelmű prófétai kijelentést közöl Júda ellenségeivel kapcsolatban: Ézsaiás fia nevének figyelemfelkeltő üzenetét. A király (sok más júdaihoz hasonlóan) valószínűleg azt gondolta, hogy a jövőbeni pusztulásáról szóló prófécia csupán a kor „álhírei” közé sorolandó. Erre találunk utalást Ézs 8:12 versében: „Ti ne mondjátok összeesküvésnek, valamit e nép összeesküvésnek mond.” A Biblia arról számol be, hogy a király nem tért vissza az Úrhoz, „Sőt még a szorongattatás idejében is tovább vétkezék az Úr ellen; ilyen vala Akház király” (2Kron 28:22).

„Mert áldozék Damaskus isteneinek, akik őt megverték vala, ezt mondván: Mivel Siria királyainak istenei megsegítik őket, azért én is azoknak áldozom, hogy segítjenek engem is, holott mind néki, mind az egész Izráelnek azok okozták romlását. És összehordá Akház az Isten házának edényeit, és összetöré az Isten házának edényeit, és az Úr házának ajtait bezárá, és csinála a maga számára oltárokat Jeruzsálemnek minden szegletén; Júdának minden városaiban is magaslatokat építe, hogy az idegen isteneknek tönjénezen, és haragra ingerlé az Urat, atyái Istenét” (2Kron 28:23-25).

Ézs 8:12-14 verseiben a következő szavakkal bátorította az Úr a hűséges híveit: „félelme szerint ne féljeteK és ne rettegjeteK; A seregek Urát: Őt szen-

teljétek meg, Őt féljétek, és Őt rettegjétek! És Ő néktek szenthely lészen”. Áház ideje alatt a szentélyt megszenteltelenítették, a király pedig „az Úr házának ajtait bezárá” (2Krón 28:23-24). Ebben a válságos időszakban maga az Úr az, aki „néktek szenthely lészen”, tehát egyesek számára a szentség központja, de „megütközés köve és botránkozás sziklája” (Ézs 8:14) másoknak.

„Éltek azonban Júdában olyanok, akik hűségesek maradtak Jahvéhoz. Nem lehetett rávenni őket a bálványimádásra. Rendületlenül ellenálltak a csábításnak. Rájuk tekintettek reménykedve Ézsaiás, Mikeás és társaik, amikor felmérték az Akház utolsó éveiben véghezvitt pusztítást. Templomuk zárva volt, de a hűségeseket Ézsaiás megnyugtatta: »...velünk az Isten!... a Seregek Urát tartsátok szentnek, őt féljétek, tőle rettegjétek, akkor ő is megszentel« (Ézs 8:10, 13-14)” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 204. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Áház királyról megtudtuk, hogy inkább bízott az asszír szövetségében, mint Isten ígéreteiben. Emberi mivoltunkból fakadóan könnyebb az emberek segítségében bízni, mint Isten közbeavatkozásában. Bizonyos krízishelyzetekben miért nehéz még a hívőknek is elhinni Isten ígését? Mielőtt válaszolnánk, gondolkodjunk el 2Krón 28:22 versének üzenetén: „Sőt még a szorongattatás idejében is tovább vétkezék az Úr ellen”!
- 2) Ézsaiás próféta könyvének 8. fejezetében a próféta bejelenti Júda pusztulását. Ennek az előrelátható hírnek a hallatán az emberek az Istenhez is fordulhattak volna segítségért. Ha Isten védelméért könyörögnek, az ellenség nem tudta volna elpusztítani őket. Jobban kellett volna félniük az Urat, mint amennyire Asszíria királyától féltek. Mit érzünk, amikor valamiféle intésben részesülünk? Mondjunk el olyan tapasztalatokat, amikor bizony jól jött a figyelmeztetés!
- 3) 2Krón 28:19 verse azt írja: „Bizony, megalázta Júdát az ÚR Áház júdai király miatt, mert támogatta az erkölcstelenséget Júdában, és nagyon hűtlenné lett az ÚRhoz” (RÚF). Hogyan idézheti elő egyetlen ember mások bukását? Milyen tanulságot vonhatunk le Ézs 8:18 verséből: „Ímhol vagyok én és a fiak, kiket adott nékem az Úr jelekül és csodákul Izráelben: a Sion hegyén lakozó seregeknek Urától”?

AZ IDŐ ÉRTÉKE

Godwin K. Lekundayo

Körzeti lelkészként egy háromhetes evangelizációs sorozatot tartottam a tanzániai Moshi városában. Bár a helyi szervezők a száraz évszakot választották az esemény megrendezésére, az első hét után komoly esőzések kezdődtek. Mivel tartottam attól, hogy a vendégek száma megfogyatkozik, azt javasoltam, hogy halasszuk el az előadásokat. Meglepetésemre a helyi misszióbizottság vezetője elutasította ezt a felvetést, mert ők imádkoztak ezért a sorozatért, Isten pedig meghallgatta az imájukat. Isten látta előre, hogy esni fog az eső, ezért biztosan figyelembe fogja venni az előadások időpontját. Megkért, hogy imádkozzunk velük. Nem láttam túl sok értelmét, de azért csatlakoztam hozzájuk: „Jó Urunk, adj annyi esőt, amennyit jónak látsz, de kérünk, fél 4 és fél 7 között szüneteltesd! Az előadások 4-6-ig tartanak, így a vendégeknek lesz félórájuk eljönni és hazamenni.” Másnap rettenetesen zuhogott, de pontban fél 4-kor elállt az eső, majd fél 7-kor megint esett. Az időjárás két héten át követte ezt a mintát. Fél 4-ig esett az eső, aztán elállt, fél 7-től pedig újra eleredt.

Egyszer az egyik vendég már délután 3-kor megjelent, hogy jó ülőhelyet biztosítson magának. Miközben várakozott, látta, hogy mennyire esik az eső. Arra gondolt, ebből úgysem lesz előadás, így hazament. Másnap megkérdezte, sikerült-e megtartani az evangelizációt. „Persze – válaszoltam –, hiszen mi csak annyit kértünk, hogy fél 4-től ne essen. Te pedig már 3-kor itt voltál.” A férfi megígérte, hogy legközelebb pontosan érkezik. Szombaton 12 embert kereszteltem meg a folyóban. Amikor az utolsó is kijött a vízből, megint csak elkezdett esni az eső.

Ez a tapasztalat arra tanított engem, hogy Isten komolyan veszi az időt. Ő maga nincs időkorlátok közé szorítva, nem úgy, mint mi, de tőlünk elvárja, hogy tartsuk be az időpontokat, legyünk az idő jó sáfarai. *„Meglássátok annak okáért, hogy mi módon okkal járjatok, nem, mint bolondok, hanem mint bölcsék”* (Ef 5:15).

A Békesség Fejedelme

Alapige: Ézsaiás 9

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve 8. fejezetének utolsó szakasza arról szól, hogy Izrael elutasítja a világosságot (Ézs 8:19-22). A nagy sötétségben, amelyben jár, még médiumokhoz is fordul. A 9. fejezetben Izrael lelki sötétségével szemben feltűnik a világosság motívuma. Izrael „nagy világosságot” fog látni, és „a halál árnyékának földjén lakókra világosság ragyog” (Ézs 9:1, RÚF). A világosság itt nem csupán Isten dicsőségére való utalás, amely kivezeti népét a homályból, hanem az eljövendő Messiás szimbólumaként és rá való utalásként is értelmezhető. A 6. vers különféle jellemzők felsorolásával mutatja be a Messiást: „és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” Személyének összes nevét és jellemzőjét részletesen tárgyalja a Biblia, különösképpen *Ézsaiás próféta könyve*.

Három fő témát tanulmányozunk ezen a héten: 1) Sötétségből világosságra 2) A Messiás mint a világ Világossága 3) A Messiás személye.

Kommentár

Sötétségből világosságba

A 8. fejezet utolsó versei Júda hányattatásairól és szerencsétlen sorsáról írnak: „Aki nem ezt mondja, annak nincs hajnala. Csüggedten, éhesen bolyong majd az ilyen... Akár a földre szegezi szemét, mindenütt csak nyomorúságot, sötétséget talál, félelmetes homályt s aggasztó éjszakát” (Ézs 8:20-22, SZIT). Isten népe elsősorban azért járt sötétségben, mert nem törődött Isten prófétai Igéjével és elutasította azt. Elfordultak a világosságtól. Ellen G. White így fogalmaz: „Ézsaiás korában az emberiség lelki látása homályos volt, mert nem értették meg Istent. Sátán hosszú idő óta igyekezett elhitetni az emberekkel, hogy Teremtője a bűn, a szenvedés és a halál szerzője. Az így félrevezetett emberek könnyörtelennek és szigorúnak képzelték Istent. Azt gondolták, figyelni, mikor büntethet, kárhozzátthat, és mindad-

dig távol tartja magától a bűnöst, amíg egyetlen törvényes ürüggyel megtagadhatja tőle segítségét. A mennyben uralkodó törvényt - a szeretet törvényét - az őcsaló hamis színben tüntette fel; terhes ígának, hogy ez a törvény korlátozza az ember boldogságát. Boldog lehet, ha megszabadulhat tőle” (*Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 194. o.). Azonban a sötét napok dicsőségesen ragyogó, fényes tapasztalattá fognak válni. Pontosan ezt találjuk *Ézsaiás próféta könyve* 9. fejezetében (1-5. versek). A Biblia leírja, milyen reménységet és ígéretekkel adott népének Isten az elnyomás idején. Így ebben az esetben Júda megszabadításáról van szó, amit a nagy világosság fog véghez vinni: „A nép, amely sötétségben jár vala, lát nagy világosságot; akik lakoznak a halál árnyékának földében, fény ragyog fel fölöttök” (Ézs 9:2)! A helyreállítás bejelentése hangzik itt fel, és a nép elnyomói alól való szabadulását Isten jelenlétének világossága fogja kísérni. „És örvendeznek előtted az aratók örömeivel” (Ézs 9:3). A 60. fejezetben hasonló szavakkal bátorítja Isten a fogságból hazatérő népet: „Kelj fel, világosodjál, mert eljött világosságod, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt” (Ézs 60:1). Vajon az Úr valóban közbe fog avatkozni népe érdekében? Ézsaiás határozottan állítja: „terhes ígáját és háta vesszejét, az őt nyomorgatónak botját összetöröd” (Ézs 9:4).

A Messiás mint a világ Világossága

Máté evangéliumának írója Ézsaiás prófécijára hivatkozik: „Jézus... visszatérel Galileába; És odahagyva Názaretet, elméne és lakozék a tengerparti Kapernaumban, a Zebulon és Naftali határain; Hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás próféta mondott” (Mt 4:12-14), majd visszautal Ézs 9:1-2 verseire. Íme, egy bibliai író, aki Ézsaiás prófécijához egy messiási beteljesedést kapcsol.

Csodálatos látni, amikor maga a Biblia nyújt magyarázatot korábban leírt bibliai szövegekhez! Ebben az esetben Máté értelmezi Ézsaiást. Az olvasó így a 9. fejezet prófécijában magabiztosabban közelítheti meg a 6-7. verseket. Ellen G. White a következő megjegyzést fűzi ezekhez a versekhez: „Izráel történelmének későbbi századaiban - az első advent előtti időben - megértették, hogy ez a prófécia a Messiás eljövetelére utal” (*Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 427. o.).

Egyértelműen Krisztusra mutat *Ézsaiás könyve* 9. fejezetének ragyogó motívuma, a „nagy világosság” (Ézs 9:2) azzal az ígérettel együtt, hogy „egy gyermek születik nekünk” (Ézs 9:6). Máté feljegyzí, hogy amikor a keleti bölcsek Jeruzsálembe értek, így tudakozódtak: „Hol van a zsidók

királya, aki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk néki.... És mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki” (Mt 2:2, 10-11). János evangéliuma gazdag leírást ad Jézusról a világossággal kapcsolatban: „Őbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága; És a világosság a sötétségben fénylik.... Az igazi világosság eljött már a világba, amely megvilágosít minden embert” (Jn 1:4-5, 9). A szövegkörnyezet alapján nyilvánvaló, hogy Ézs 9:6-7 versei egyértelmű utalások a Messiás eljövetelére, aki „a világ világossága” (Jn 8:12), aki elhozza a békét, a szabadságot, az igazságot és a tisztességet.

A Messiás személye

Ézs 9:6-7 versei gazdag szókészlettel mutatják be a Messiás jellemét és királyi fenségét: „hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének” (Ézs 9:6). A következő sorokban a messiási jellemvonások e színes katalógusát tanulmányozzuk röviden.

Az eljövendő Messiás király „csodálatos”. Ézs 25:1 és 29:14 verseinek egyes fordításaiban a „csodálatos” szó főnévi alakjai jelennek meg, amelyek héber megfelelője a következő jelentéseket is magában hordozza: „csodák kigondolója; csodákat művelő” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 3. köt. 928. o.). Ezzel a képpel Mózes énekében is találkozunk: „Kicsoda az istenek közt olyan, mint te Uram? Kicsoda olyan, mint te, szentséggel dicső, félelemmel dicsérendő és csudatévő” (2Móz 15:11)? Ézsaiás később ugyanezt használja: „Uram, te vagy Istenem... Mivel csodát cselekvél” (Ézs 25:1). A „csodálatos” kifejezés tehát az erős Isten védelmező és csodálatos tetteire való utalás.

A 9. fejezet a Messiást „tanácsosnak” is nevezi. A héber *yô ‘eš* kifejezés egy olyan eszményi lényt tükröz, „aki mindig tudja, mit kell tennie” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 2. köt. 403. o.). A kifejezés másodlagos jelentése: „bölcs ember”, „tanácsadó” és/vagy „olyasvalaki, aki tökéletesen vezet”. Ézs 1:26 versében is találkozunk vele: „És adok néked oly bírákat, mint régen, és oly tanácsosokat, mint kezdetben”.

Végül vizsgáljuk meg az „erős Isten” (*‘el gibbôr*) kifejezést! Általában az erővel és a bátorsággal társítják egy harc kontextusában. Magában hor-

dozza a következő jelentéseket: „Isten, a hősiecs erő”, „Isten, a hős” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 1. köt. 172. o.). Ézs 42:13 versében testet ölt a fogalom: „Az Úr, mint egy hős kijő, és mint hadakozó felkölti haragját, kiált, sőt rivalg és ellenségein erőt vesz.” John Oswalt helyesen állapítja meg: „Bárhon is fordul elő az 'el gibbon' a Bibliában, egyértelműen Istenre utal” (*The Book of Isaiah: Chapters 1-39. The New International Commentary on the Old Testament*. 247. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Ézsaiás próféta könyve 8. fejezetének utolsó versei szerint a nép azért nem kapta meg Isten tanácsait, mert médiumok segítségéhez fordultak, és ez lelki sötétségbe vezette őket. A kegyelmes Isten azonban szabadulást és fényesebb jövőt ígér nekik. Egyedül az Úr képes a sötétséget világossággá változtatni. Idézzünk fel olyan eseményeket az életünkben, amikor kilátástalan körülményeink Isten gondoskodása és közbenjárása által ragyogó tapasztalatokká váltak!
- 2) Ézs 2:5 versében Isten a következőképpen tanácsolja népét: „Jáknak háza! jertek járjunk az Úrnak világosságában!” Személy szerint hogyan értelmezted Jézus következő tanácsát: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az életnek világossága” (Jn 8:12)? Mit jelent magunkénak tudni az „életnek világosságát”?
- 3) Ézs 9:6 versében a Messiás jellemzői közül jó néhány kapcsolódik az örökkévaló uralmához. „...hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének!” - írja a próféta. Ezek közül melyik jellemző a legfontosabb számodra, és miért?

HÁROM ÁRVA FIÚ

Andrew McChesney

Marta ápolónő, aki éppen orvos férjével sétált a függetlenség napján rendezett ünnepségen a mexikói China városában, amikor találkoztak az egyik volt betegükkel, Anával. A nő elpanaszolta, hogy 33 éves veje a napokban meghalt szívinfarktusban. Mivel a lánya 8 éve börtönben van, 10, 9 és 7 éves unokái rámaradtak. Anának dolgoznia kellett, ezért nehezen tudott gondoskodni a fiúkról, akik sokat sírtak és szomorkodtak. A nagymama nem tudta, mitévő legyen.

Marta lelkésze azt tanácsolta, hogy hívja meg a fiúkat a gyermekek imaheti programjára. Ana boldogan ígérte, hogy elküldi az unokáit az esti programokra. A 10 éves Juan először vonakodott, mert még sosem járt gyülekezetben. A 9 éves öccse sosem hallott Istenről, és meg akarta ismerni. Elsírta magát, amikor megtudta, hogy Jézus meghalt a bűneiért. Eszébe jutott az édesapja. A fiúk végül nagyon jól érezték magukat a gyülekezetben, és alig várták, hogy ismét elmehessenek. A gyülekezeti tagoktól új ruhákat kaptak, ezért Ana arra gondolt, hogy az unokái csak az ajándékok miatt járnak oda. Legnagyobb meglepetésére azonban a fiúk mit sem törődtek a ruhákkal, nagyon megszerették Jézust, és egyre többet meg akartak tudni róla. Minden szombaton eljártak a gyülekezetbe, ahol délutánonként Marta bibliaórákat tartott nekik.

Fél évvel később a lelkész meghívására a fiúk elmentek egy cserkészábrába. Szívesen hallgatták a reggeli és esti áhítatokat. Amikor egy 9 éves mozgássérült fiú bizonyosságot tett és bejelentette, hogy szeretne megkeresztelkedni, Luis eldöntötte, hogy ő is Jézusnak akarja adni a szívét. Testvérei követték a döntésében. A gyülekezet zsúfolásig megtelt a különleges alkalmon, amikor a fiúk megkeresztelkedtek.

A gyerekek már 15, 13 és 12 évesek. Ők kezelik a gyülekezet audiovizuális eszközeit. Ana szerint az unokái teljesen megváltoztak 5 évvel korábbi énjükhöz képest. Úgy érzi, köszönettel tartozik Martának és a férjének. Luis pedig azt mondja, hogy minden érdem a Szentléleké.

Isten szerepében

Alapige: Ézsaiás 13-14; 24-27

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve 13-14. fejezeteinek témája az ítélet és az Úr napjának motívuma. Az ítélet mennyei kezdeményezés, és jelentheti egy nyomorúságos korszak kihirdetését vagy egy örömteli, új élet kezdetét. Kiterjedhet idegenekre (lásd Ézsaiás 13-14. fejezete) vagy Isten népére. A 24. fejezet leírja, hogy az Úr ítélete egyetemes, mindenkire vonatkozik. A 25-26. fejezetek Júda helyreállításának énekét tartalmazzák, ugyanakkor ez a rész a végső időkben élő megváltottak számára eszkatológiai jelentőséget hordoz.

A 25. fejezet három részre osztható: 1) Isten dicsőítése a győzelemért (1-5. versek), 2) az Isten népének rendezett lakoma (6-8. versek) és 3) az Úr győzelme az ellenség felett (9-12. versek). A 26. fejezet a megváltott, immár hűséges nép jellemével foglalkozik (akik már nem bűnösök, mint az 1. fejezetben) és egyéb tulajdonságaik mellett hűségesen kitaratók.

Ez a tanulmány három fő témát dolgoz fel: 1) Isten ítéletei 2) A győzelem bizonyossága 3) A hűséges nép.

Kommentár

Isten ítéletei

Az ítélet a Biblia prófétai irodalmának egyik visszatérő témája. Véget vehet egy gyötrelmes korszaknak és kezdete lehet egy örömteli, új életnek (Ézs 42:1). Ugyanakkor elhozhat vagy kihirdethet egy eljövendő pusztulást, ahogyan az a 13. és 14., illetve a további fejezetek próféciaiban történik. Az ítélet napját esetenként az „Úr napja” kifejezéssel említik a Biblia, mint ahogyan *Ézsaiás próféta könyve* első felében láthatjuk.

Az Úr napja Ézs 22:20-22 verseiben a helyreállítás napjaként szerepel: „És lesz ama napon, hogy elhívom szolgálmat, Eliákimot, a Hilkiás fiát, S felöltöztetem őt öltözetedbe, és öveddel megerősítem, és uralmatad kezébe

adom, és ő lesz atyjok Jeruzsálem lakosainak és a Júda házának; S az ő vállára adom a Dávid házának kulcsát, és amit megnyit, senki be nem zárja, és amit bezár, nem nyitja meg senki”.

Az Úr napja azonban a pusztítás napja is lehet, amint azt a 13. és 14. fejezetekben, Babilon és AsszírIA esetében láthatjuk. Az ítélet („a nap”) Júdát is érintheti negatívan (Ézs 2:12; 3:13-14, 18), de az idegen népek feletti ítélet esetében gyakrabban találkozunk vele.

Az ítélet Isten kezdeményezésére történik: „*Én parancsoltam felszentelt vitézeimnek, és elhívtam erősímet haragomnak véghezvitelére*” (Ézs 13:3). A héber nyelvben nem szokás alannyal kezdeni a mondatot, ott általában az ige áll, de ez a vers kivételt képez, mivel a hangsúly az „én” szóra esik. Az „én” a földi hatalmak felett álló Uralkodó egyik fontos jellegzetessége is, ahogyan a 14. fejezetben láthatjuk: „*Megesküdött a seregeknek Ura, mondván: Úgy leszen, mint elgondolám, úgy megy véghez, mint elvégezém*” (24. vers). Másfelől Ézs 9:6 „erős Istenére” visszautalva az író a *gibbwör* (erős) szót használja Ézs 13:3 versében, amikor az „erőseiről”, azaz „haragjának eszközeiről” (Ézs 13:5) beszél.

Az ítélet másik fontos eleme a fenyegető közelség. Például: „*közel van az Úrnak napja*” (Ézs 13:6), „*Ímé az Úrnak napja jó*” (Ézs 13:9). Egy harcra kész sereg képének leírását találjuk Ézs 13:4 versében: „*a seregek Ura harci sereget számlál*”. A harag napja ez. Azt mondja az Úr: „*és elhívtam erősímet haragomnak véghezvitelére*” (Ézs 13:3), „*az Úrnak napja jó kegyetlen búsulással és felgerjedt haraggal*” (Ézs 13:9), „*és megindul helyéről a föld is, a seregek Urának búsulása miatt, és felgerjedett haragjának napján*” (Ézs 13:13).

Az Úr ítéletének ugyancsak figyelemre méltó eleme az ok, ami a végső elszámolás és pusztítás napja mögött áll: „*Megbüntetem a világ gonoszságát, a bűnösök bűnét. Véget vetek a kevélyek gögijének, az erőszakosok gögőségét megalázom*” (Ézs 13:11, RÚF). E bűnök mindegyike jelen van a testi és a lelki Babilonban egyaránt.

A győzelem bizonyossága

Bár Ézsaiás próféta könyve 13. és 14. fejezeteinek próféciai Babilonra és AsszírIára fókuszálnak, a 14. fejezet vége az egész földre kiterjed: „*Ezt terveztem el az egész földdel szemben, így nyújtom ki kezemet minden nép ellen*” (26. vers, RÚF). Nincs kétség afelől, hogy az ézsaiási próféciaák eszkatológiai vonatkozása az egész világegyetemet érinti. Ez a tanítás a következőképpen bontakozik ki a 24. fejezetben: „*az Úr megüresíti*

a földet és elpusztítja azt” (1. vers). „Ezért átok emésztí a földet, megbűnhődnek lakói” (6. vers, RÚF), „és reá nehezedik bűne” (20. vers). Nyilvánvalóan nem a föld mint teremtett világ ellen szól, hanem a rajta eluralkodó bűnt ítéli el. A jó hír az, hogy végül „a Seregek URa lesz a király” (23. vers, RÚF).

A 25. fejezetben egy dicsőítő éneket találunk Isten jóindulatáról az Úr végidei napján. A fejezet három elkülöníthető részből áll: 1-5., 6-8. és 9-12. versek. Az első rész Isten dicséretét éneklí mindazért, amit népéért tett a hosszú fájdalom és szenvedés után. Beteljesítette a népére vonatkozó terveit: „mert csodákat vittél véghez, ősrégi terveket, való igazságot” (Ézs 25:1, RÚF). Győzött az elnyomók ereje fölött: „erős városból romot” csinált (2. vers). Ez a dicséret tehát a győzelem feletti öröm és boldogság megnyilvánulása, Istent magasztalja a tetteiért.

A fejezet második része a 6-8. verseket öleli fel. Isten népe ünnepel. Az Úr helyreállította földjükön az örömet és a békét. Véget vetett életükben a sötét szenvedés idejének. Eltemette fájdalmukat és könnyeiket. Eljött az ünneplés ideje, és „szerez a seregek URa minden népeknek e hegyen lakodalmat kövér eledelekből, lakodalmat erős borból” (6. vers). A szomorúságot örökre száműzte: „Elvesztí a halált örökre, és letörli az Úr Isten a könnyhullatást minden orcáról” (Ézs 25:8).

A fejezet utolsó szakasza a 9. verssel kezdődik és a 12. verssel zárul. Az első szakasz dicsőítő énekét fejti ki részletesebben. Isten dicsőségét hirdeti a régóta várt segítségéért: „Ímé Istenünk... aki megtart minket; ez az Úr, akit mi vártunk” (9. vers), „és magas falaid erősségét lerontja” (12. vers). Isten népe tehát örül és örvendezik „szabadításában! Mert az Úr keze nyugszik e hegyen” (9-10. versek).

A hűségés nép

Ézsaiás próféta könyve 26. fejezetének éneke az előző fejezet énekét egészíti ki. Az első tíz vers különösen rávilágít egy fontos témára a megváltottakkal kapcsolatban (itt elsősorban a babiloni fogságból hazatérő Júdával kapcsolatban). Ez a téma a hűség. A kérdés az, hogy ki léphet be a kapukon, hogy részt vegyen a lakomán.

Az ének szerint a várost erős falak védik. „Nyissátok fel a kapukat, hogy bevonuljon az igaz nép, a hűség megőrzője” (Ézs 26:2), hangzik a parancs. A nép immár nem a bűnös nemzet (1. fejezet), hanem az igaz nép. Az „igaznak” fordított héber szó a *šaddiq*, amire a héber lexikonban több jelentést is találunk: 1) becsületes ember, aki egyenesen viselkedik és

megállja helyét az életben, 2) istenfélő ember, aki Jahve közösségéhez tartozik, 3) olyan istenfélő ember, aki a parancsolatokban leli örömét, 4) olyan ember, aki igaz és egyenes mások szemében. Összefoglalva: a *šaddiq* az igaz, becsületes és istenfélő ember leírása (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 3. köt. 1002. o.).

A 26. fejezet tovább részletezi a megváltottak jellemző tulajdonságait és az előző gondolatmenetet is kiegészíti: a hűséges ember „*hűséges maradt*” (2. vers, RÚF), „*a hűség megőrzője*” (2. vers, Károli). A megváltottak másik jellegzetessége, hogy bíznak az Úrban, amit Ézs 26:3-4 kétszer is hangsúlyoz: „*Te benned bízük; Bízatosok az Úrban örökké*”.

Ézs 26:7 versében megjelenik egy új szó, jelen esetben egy melléknév, ami a megváltottakat jellemzi. A héber *yāšār* jelentése: „igaz vagy becsületes” (ember) (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 2. köt. 450. o.). Ézs 26:7 verse azt írja: „*Az igaz ember ösvénye egyenes, te egyengeted az igaz ember útját*” (RÚF). A 8. és 9. versek további részletekkel szolgálnak annak a hűséges népnek a hozzáállásáról, akik majd beléphetnek a megváltott városba: „*Mi is vártunk Téged, itéleted ösvényén, oh Uram! neved és emlékezeted után vágyott a lélek! Szívem utánad vágyott éjszaka, az én lelkem is bensőmben Téged keresett*”.

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Az ítélet jelenete sokak számára rendkívül félelmetes és rémisztő. Azonban a közelgő ítélettől való félelem gyakran arra indít embereket, hogy Istent keresve végül rálépjenek az üdvösség útjára. Milyen tanulságok vonhatók le az ítélet jeleneteiből *Ézsaiás próféta könyvében*? A válaszunk megfogalmazásához olvassuk el különös figyelemmel a 24. fejezetet!
- 2) *Ézsaiás próféta könyve* 25. fejezetében Isten előre megmutatta hűségét, amellyel megszabadítja népét az ellenségek elnyomása alól. Hatalmas erejével el fogja őket taposni. Népének pedig örömet és békességet ad. Győzelmet aratott a múltban, és győzelemre visz bennünket a jövőben is. Ő a mi győzelmünk, mi pedig ereje és hatalma által győzhetünk a szenvedés, a fájdalom és a bűn felett. Milyen

reményt nyújt számunkra ez a gondolat, miközben arra a napra tekintünk, amelynek csodálatos végidei lakomáját maga Isten készítette elő szeretett népe számára?

- 3) *Ézsaiás próféta könyve* 26. fejezete annak a népnek a tulajdonságai közül sorol fel néhányat, akik be fognak lépni a falakkal védett város kapuin. Igaz és hűséges nép léphet be azokon a kapukon (2. vers). E versek fényében hogyan jellemeznénk jelenlegi hittapasztalatunkat?

A HIÁNYZÓ PARANCSOLAT

Andrew McChesney, Adventista Misszió

Az Észak-Kazahsztánban élő Valentina Shlee igencsak meglepődött, amikor a nővére kijelentette, hogy nem tartják meg az összes parancsolatot. Hogy erről megbizonyosodjon, megnézte a Bibliában. A negyedik parancsoltnál megtorpant: „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljéd azt” (2Móz 20:8).

Testvérével, Galinával együtt elhatározták, hogy keresnek egy olyan egyházat, amelyik megtartja a szombatot. „Ha a Biblia Isten szava, akkor biztosan van olyan egyház, amelyik mind a tíz parancsolatot megtartja, csak imádkozni kell” – mondta Valentina. Három hónapig imádkoztak Isten vezetéséért. Egy nap Valentina ellenállhatatlan késztetést érzett, hogy felkeresse az egyik rokonukat, Nellyt. Nem értette, miért tört rá ez az érzés, hiszen általában az egész napját otthon töltötte kétéves kislányával. Végül mégis meglátogatta Nellyt. Éppen beszélgettek, amikor becsöngetett egy másik rokonuk, Olga. Olgával nem nagyon tartották a kapcsolatot, miután a Hetednap Adventista Egyházhoz csatlakozott, amivel szemben erős előítélet élt bennük. Olga azonnal a lényegre tért: „Mit gondolsz Istenről, Valentina?” Valentina válasz helyett feltette a maga kérdését: „Te megtartod az összes parancsolatot? A szombatot is?”

Néhány óra múlva hazatérve Valentina elmondta a nővérének, Galinának, hogy a Hetednap Adventista Egyház mind a tíz parancsolatot egyformán fontosnak tekinti. Néhány hónappal később mindketten megkezdtek. „Szent Igéjén keresztül Isten elvezetett bennünket ahhoz az egyházhoz, amelyik mind a tíz parancsolatot megtartja.” Ez Valentina bizonyágtétele.

2017-ben az egyik tizenharmadik szombati adomány segítségével megnyitották az első adventista óvodát Valentina szülővárosában, a kazahsztáni Pavlodarban.

Az asszírok veresége

Alapige: Ézsaiás 36-38

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve 36. fejezetének első tíz versében Rabsaké, Asszíria parancsnoka megpróbálja Júda népét félrevezetni. El akarja hitetni velük az asszír király üzenetét. Júda vezetőit győzködi, hogy adják fel Istenbe vetett hitüket.

A 37. fejezetben Ezékiás király kesereg a rossz hír hallatán, amit tisztviselői közölnek vele. Az Úr azonban üzenetet küld, hogy megerősítse hitét (16-20. versek). A 38. fejezetben Ezékiás megbetegszik, és Isten Ézsaiás prófétán keresztül tudtul adja közelgő halálát. A király az Úrhoz kiált, aki meghallgatja és további 15 évvel ajándékozza meg. Ebben a nehéz időszakban Ezékiás egy szép zsoltárban tárja fel gondolatait Istenről és meséli el keserű tapasztalatát. Tanulmányunkban a következő három témával foglalkozunk: 1) Kiben bízunk? 2) Miért jó Istenben bízni? 3) Isten és az egyes ember problémái.

Kommentár

Kiben bízunk?

Ézsaiás próféta könyve 36-39. fejezeteiben Júdának ismét fegyveres kihívással kellett szembenéznie. Ez az esemény Ezékiás uralkodása idején történt. A *krónikák* és a *királyok könyvei* szerint Ezékiás nagy vallási reformer volt: „És az ő királyságának első esztendejében, az első hónapban kinyitá az Úr házának ajtait, és azokat megújíttatá” (2Krón 29:3). Majd így szólt a lévitákhoz: „Most szenteljétek meg magatokat, az Úrnak, atyáitok Istenének házáat is szenteljétek meg, és hordjatok ki minden tisztátalanságot a szent helyről” (2Krón 29:5). A bibliai feljegyzés kihangsúlyozza: „Egyedül az Úrban, Izrael Istenében bízott, és ő utána nem volt hozzá hasonló Júda minden királyai között” (2Kir 18:5).

Az asszír hatalom Izrael ellen fordult és bevette Samariát, „mert nem hallgattak az Úrnak, az ő Istenöknek szavára, hanem megszegték az ő szö-

vetségét” (2Kir 18:12). Az asszír erők azonban „Júdának minden kerített városa ellen” is felvonultak (13. vers). A nehézségek bizony mindenkit megkörményeznek: jókat és rosszakat egyaránt.

Ezékiás valamiért fellázadt Asszíria ellen, és a válság elmélyült. Rabsaké, Szanhérib küldötte egy olyan üzenettel kereste fel Júda királyát, ami egyben történetünk sarkalatos pontját is szavakba önti: „*no hát kiben bízol*” (Ézs 36:5)? Ezékiás a következő lehetőségek közül választhatott: Egyiptom (Ézs 36:6), az Úr (36:7) vagy az asszír király (Ézs 36:8). Az asszír küldött a következőképpen érvelt Isten népe vezetői előtt arról, hogy miért csak bennük érdemes bízni:

Ne bízz Egyiptomban, mert olyan, mint a „*megtört nádszál*” (Ézs 36:6)! Ne bízz az Úrban! „*Rá ne szedjen titeket Ezékiás, mondván: Az Úr megszabadít minket! Avagy megszabadították-e a népek istenei, kiki az ő földét Assiria királyának kezéből?... Kicsoda e földek minden istenei között, aki megszabadította volna földét kezemből, hogy az Úr megszabadítsa Jeruzsálemet az én kezemből*” (Ézs 36:18, 20)? Sőt azt bizonygatta, hogy maga az Úr mondta neki: „*Menj a földre, és pusztítsd el azt*” (Ézs 36:10)! Asszíria követe végül az egyezségkötés lehetőségét is felkínálta, hogy meggyőzze Júda képviselőit: „*Tegyetek velem szövetséget*”, és akkor elviszlek benneteket a „*gabona és must földére, kenyér és szőlő földére*” (Ézs 36:16-17). Júda beleegyezése azt bizonyította volna, hogy semmibe veszik Istenüket.

Miért jó Istenben bízni?

Érdekes, hogy az asszír küldött már hallott Ezékiás hitéről. Valószínűleg tartott is tőle, ezért győzködte olyan nagy hévvel Júda képviselőit az Úr ellen (Ézs 36:7): „*És ne biztasson titeket Ezékiás az Úrral, mondván: Kétségtelen megszabadít az Úr minket*” (Ézs 36:15), „*Rá ne szedjen titeket Ezékiás, mondván: Az Úr megszabadít minket*” (Ézs 36:18)!

A Biblia rámutat Ezékiás fő erényére: „*az Úrban, Izráel Istenében bízott, és ő utána nem volt hozzá hasonló Júda minden királyai között*” (2Kir 18:5). Ebben a válságos pillanatban Ezékiás imádkozva kereste az Urat. Könyörgése az egyik legszebb ima, ami nyomorúság idején született: „*Seregeknek Ura, Izráel Istene, ki a Kerubokon ülsz! Te, csak Te vagy a föld minden országainak Istene, Te teremtéd a mennyet és a földet. Hajtsd ide Uram füledet és halljad, nyisd meg Uram szemeidet és lássad! Halld meg Szanhéribnek minden beszédét, amelyeket izent az élő Isten káromlására!... És most Uram, mi Istenünk! szabadíts meg minket az ő kezéből, hogy meg-*

tudják a föld minden országai, hogy Te vagy, Uram, Isten egyedül” (Ézs 37:16-17, 20).

Ezékiás istenképe és istenismerete figyelemre méltó: az Úr a világ igaz Királya, nincs hozzá hasonló. A világegyetem igazi Ura minden ország felett áll. Az élő Isten legfelső hatalmát az is bizonyítja, hogy Ő a Teremtő. Ő meg tudja szabadítani népét. Rabsaké istenképe pedig istenkáromlás.

Isten és az egyes ember problémái

Ézsaiás próféta könyve 38. fejezete csodálatos betekintést nyújt Istenünk sokszínűségébe. Megjelenik mint Király, Teremtő és Megváltó. Olyan Isten, aki szívén hordozza népének jólétét. Ugyanakkor az egyes ember gondjait sem hagyja figyelmen kívül.

Amikor Ezékiás megbetegedett, Isten szem előtt tartotta az ő problémáját is: „És Ezékiás arccal a falnak fordulván, könyöröge az Úrnak... és sirt Ezékiás keservesen” (Ézs 38:2-3). Üzenetet küldött neki a próféta által: „így szól az Úr, Dávidnak, atyádnak Istene: Hallottam imádságodat, láttam könnyeidet” (Ézs 38:5).

Ezékiás zsoltárt ír sanyarú helyzetében. Leírja, mi van a szívében, milyen hullámvölgyön megy keresztül, ami az ő esetében a halálos betegség. 1) Nem tagadja az állapotát: azt írja, hogy „a sír kapuihoz” kell alászállnia (Ézs 38:10). Tisztában van azzal, hogy az élet nem tart örökké: „reggeltől estig végzesz velem” (Ézs 38:12)! 2) Betegsége miatt olykor elveszíti a reményt: „nyögdécselek, mint a galamb. Szemem bágyadtan tekint a magasba... szenvedésem is áldássá vált” (Ézs 38:14, 17, SZIT). 3) Mégis várja az Urat: „Uram! erőszak rajtam, szabadíts meg!... Te meggyógyítasz és éltetsz engemet” (Ézs 38:14, 16)! „Az Úr szabadított meg engemet” (Ézs 38:20). 4) Érzi, hogy Isten megbocsátotta bűneit: „mert hátad mögé vetetted minden bűneimet” (17. vers)! 5) Nincs benne neheztelés Isten iránt: „Ki él, ki él, csak az dicsóít Téged, mint ma én” (19. vers)! 6) Bizonyosságot tesz Isten hűségéről: „Az atya a fiaknak hirdeti hűségedet” (19. vers)!

A bibliamagyarázó John Oswalt Ezékiás tapasztalatának néhány olyan tanulságára világít rá, amelyeket érdemes megfontolni: „Két fontos teológiai tanítást ismerhetünk meg itt. Az egyik az Isten megbízhatóságának és az ember tehetetlenségének nyomatékos ismétlése. Még egy király is tehetetlen a halál fenyegetésével szemben, hiszen az a legerősebbeket is eltiporja. Miért bíznánk halandó emberben? Isten ugyanakkor képes visszahozni, sőt vissza is hozza az embert a halál küszöbéről és étellel ajándékozza meg. Az Ő kezében vannak az élet és a halál kul-

csai, amiket úgy használ majd, hogy a javunkra váljon. Hogy ne bíznánk tehát Istenben?

A másik tanítás már nem ennyire szembetűnő, viszont nyilvánvalóvá válik a következő kérdés megválaszolásában: vajon miért került a könyvbe ez a hangsúlyos leírás Ezékiás halandóságáról és gyengeségéről? A válasz egyértelműnek tűnik: az író tudatosan törekszik arra, hogy mindenki tisztán lássa: Ezékiás nem a megígért Messiás. Bár képes volt bízni Istenben, és a pusztulás szakadékanak széléről is vissza tudta vezetni a népét, mégsem ő az a Gyermeke, akiről Ézsaiás beszélt. Az a bizalom volt benne, amely alapvető fontosságú, ha a nép szolgálni akarja Istent, de nem ő az, akiben reménykedni kell. Arról a Valakiről egy teljesebb kinyilatkoztatást (40-66. fejezetek) fogunk kapni a későbbiekben” (*The Book of Isaiah. Chapters 1-39. The New International Commentary on the Old Testament.* 682. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Kiben bízunk? Ahogyan Ezékiás király hitének, úgy olykor a mi hitünknek is próbát kell kiállnia, és választanunk kell, hogy az Úrban vagy inkább emberekben bízunk. Hogyan erősítheti egy krízishelyzet az Istenbe vetett bizalmunkat?
- 2) Ezékiás imájában csodálatos leírást találunk Istenről. Tekintsük át a fenti bibliamagyarázatot, majd olvassuk el Ézs 37:16-20 verseit! Hogyan válaszolt Isten Ezékiás imájára? Válaszunk megfogalmazása közben elmélkedjünk a következő ézsaiási versek fölött: „Az úton, amelyen jött, visszatér, de e városba be nem jő, azt mondja az Úr. És megoltalmazom e várost, hogy megtartsam azt én magamért” (Ézs 37:34-35)!
- 3) Isten nem csupán a nemzet sorsával foglalkozik, hanem egyéni problémáinkra is odafigyel. Ezékiás betegségére tekintve a következő üzenetet küldi Ézsaiás próféta által: „Hallottam imádságodat, láttam könnyeidet, imé, még napjaidhoz tizenöt esztendődet adok” (Ézs 38:5). Nem helyes, ha magától értetődőnek vesszük az életet, amit Isten ajándékának kellene tekintenünk. Amikor valamiféle nehézséggel kerülünk szembe, arcunkkal „a falnak fordulván” imádkozunk az Úrhoz! Hogyan bizonyítja Ezékiás története, hogy Isten gondoskodni fog rólunk?

A MEGMAGYARÁZHATATLAN HANG

Andrew McChesney, Adventista Misszió

Kazahsztánban a háromszázezres lélekszámú Pavlodar városa nem számít túlságosan nagyknak, Valentina mégsem talált időt arra, hogy átmenjen a városon. Egy ajándékot kellett volna kézbesítenie. Sok ideje elment gyermekei nevelésével, de ha ráért, házi készítésű lekvárt és savanyúságot árult a kispiacon, amivel hozzájárult a család jövedelméhez. Kellemetlenül érezte magát, mivel az ajándék, amit a Németországban élő unokatestvére küldött, még mindig nála volt. Nelly korábban arra kérte, hogy adja át közös barátjuknak, Olgának. Már egy hónap is eltelt, amikor egyik délután két házimunka között a kanapén pihengetve Valentina arra riadt, hogy valaki megszólítja: „Állj fel, fogd a kazettákat, és menj el Olgához!” A hang nem volt hallható. Belülről szólt.

Fel sem fogva mi történik, gyorsan felvette az utcai ruháját, felkapta az ajándékot és elindult Olga lakása felé. Amikor kinyitotta a lépcsőház ajtaját, vele együtt egy másik nő is belépett. Az idegen Olga lakásáig követte. Olga kinyitotta az ajtót, mindkettejüket üdvözölte, majd bemutatta őket egymásnak. „Rosa, beszélned kell Valentinával, ő keresztény és tud neked segíteni” - mondta. Rosa könnyeivel küszködve mesélt családi problémáiról. Elmondta, hogy már az öngyilkosság gondolatával foglalkozik. Azt is hozzátette, hogy szeretné megismerni Istent, de nem érti a Bibliát.

Valentina meghívta magához Rosát, hogy együtt tanulmányozzák a Bibliát. Pár hónappal később Rosa megkeresztelkedett. Valentina megtapasztalta, mennyire fontos az embernek Krisztusban lennie, ahogyan azt Jn 15:7-8 versei írják: „Ha én bennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz az néktek. Abban dicsőítetik meg az én Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjétek.” Ha Istenben maradtunk, Ő meg tudja mondani, hova menjünk, kivel beszéljünk és megismerhetjük az akaratát.

2017-ben az egyik tizenharmadik szombati adomány segítségével megnyitották az első adventista óvodát Valentina szülővárosában, a kazahsztáni Pavlodarban.

Vigasztaljátok népemet!

Alapige: Ézsaiás 40:1-3

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve tele van az ítélet és a megváltás híreinek keverékével. A könyv első része főként a Júdára vonatkozó ítélet üzenetével foglalkozik. A második nagyobb egység Isten vigasztaló üzenetét tartalmazza népe számára. A 40. fejezet, ami közvetlenül az első fő rész (1-39. fejezetek) követi, mintegy bevezetőül szolgál a következő fejezetek előtt.

Az Úr üzenete a Biblia egyik legbátorítóbb és legmegnyugtatóbb felszólításával kezdődik: „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet, így szól Istenetek” (Ézs 40:1)! Ezek a szavak Isten hűségére és szövetségére fogják emlékeztetni népét. Az író a pusztai vándorlás emlékeit idézi vissza. Akkoriban senki sem láthatta az Úr dicsőségét, még maga Mózes sem, de most „minden test látni fogja azt” (5. vers). Tanulmányunk három részből áll: 1) Az elkeseredéstől a vigasztalásig 2) Készítsd az utat! 3) Az Úr dicsőségének bemutatása.

Kommentár

Az elkeseredéstől a vigasztalásig

Jól ismert a hangsúlyváltás a témákban, amelyeket *Ézsaiás próféta könyve* kiemel. A legtöbb bibliakommentár említést tesz arról a különbségről, ami a könyv második (40–66. fejezetek) és első felének (1–39. fejezetek) témái között fellelhető. Erre támaszkodva számos tudós amellet érvel, hogy a könyvnek két szerzője volt. Azonban ne feledjük: Ézsaiás üzenetei a többi fogság előtti prófétához hasonlóan kétírányúak!

A fogság előtti próféták egyrészt az ítélet hírnökei: tudtul adják, hogy Isten jóindulatának és áldásainak korszaka véget ér. Ugyanakkor a megváltás hírnökei is, mert az isteni pártfogás új korát hirdetik. E küldöttek

profétai beszéde tehát a megváltás és az ítélet jövendöléseinek keveréke, és ez az, amit *Ézsaiás próféta könyvében* is láthatunk.

Teljesen elfogadható az az elméletet, ami a 40. fejezetet a száműzetés előtti időszakba helyezi az eljövendő helyreállítás vigasznyújtó ígéretként. A 40. fejezetig tartó igeszakasznak világos ítéletüzenete van Júda és az idegen népek számára. Az Úr napja el fog jönni. Küszöbön áll az ítélet. A népek, az emberek és az anyagi források legjava hamarosan más kezekbe kerül.

A könyv érthetően fogalmaz: „fogságba megy népem” (Ézs 5:13) és „Ímé napok jönnek, és elvitetik, valami házadban van, és amit csak e mai napig gyűjtöttek eleid, Babelbe; nem marad semmi meg, ezt mondja az Úr” (Ézs 39:6)! Az Úr, az egyedülálló Isten azonban véget fog vetni népe megpróbáltatásainak. Eljön majd a szabadítás ideje, és a kegyelemnek ezt a híret *Ézsaiás* egy paralelizmus (gondolatpárhuzam két egymást követő versorban) formájában fogalmazza meg:

- A. „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet,
- B. így szól Istenetek!
- A'. Szóljatok Jeruzsálem szívéhez” (Ézs 40:1-2).

Isten kegyelme ismét megnyilvánul, mert az Úr kihirdeti, hogy „vége van nyomorúságának, hogy bűne megbocsáttatott; hiszen kétszeresen sújtotta őt az Úr keze minden bűneiért” (Ézs 40:2). Figyelemre méltó, milyen határozottsággal akarja közvetíteni üzenetét hallgatóságának az Úr. Láthatóan fontos üzenetről van szó, mert az író a *qir'ú* felszólító alakú igét használja, amely itt úgy fordítható, mint „kihirdet”, „felkiált”, „felszólít”, „kiabál” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 3. köt. 1129. o.), tehát jóval kifejezőbb, mint az általánosabb hangzású „szól” ige, ahogyan azt a magyar fordításokban találjuk. A „népem” kifejezés az Isten és népe közötti szövetség indikátora. Isten hűségesen teljesíti a szövetséggel kapcsolatos feladatát: felkínálja (és biztosítja) a megbocsátást.

Készítsétek az utat!

Ézsaiás könyve 40. fejezetének magvát a 3-5. versek képezik. Egyfajta *inklúzióval* (együttes megjelenéssel) találkozunk ebben az igeszakasz-

ban: „...készítsétek az Úrnak útát” (Ézs 40:3) és „megjelenik az Úr dicsősége”. „...készítsétek az Úrnak útát”. E tagmondat háttérében Júda helyreállítására áll. A fogságból való visszatérés útja ez. Királyi utazások alkalmával használt kifejezések jelennek meg ebben a mondatban. A hegyes, dombos területek nehéz terepnek bizonyulnának a király és kísérete számára, tehát az „út készítése, egyengetése” a királyi látogató fogadására való készülődést, útjának kialakítását, elegyengetését és akadálymentesítését jelenti (lásd R. Laird Harris, szerk. *Theological Wordbook of the Old Testament*. 1. köt. Chicago, 1980, Moody Press, 417. o.).

A Babilonból Jeruzsálembé vezető út zord, egyenetlen, hegyeken és göröngyös területeken vezet keresztül. Isten gyermekei fogják használni ezt az utat, így a kérés a következő: „*A pusztában készítsétek az Úrnak útját, ösvényt egyengetsetek a kietlenben a mi Istenünknek*” (Ézs 40:3)! A hírnök jól járható út készítésére szólít fel, mert Júda népének komolyabb akadályok nélkül kell hazatérnie.

Érdekes figyelmet szentelni az igeszakasz gyakorlatias szóhasználatára, különösen az „ösvény” szóhoz társított szavakra (a SZIT fordítás igen jól tükrözi). Az író ilyen módon próbálja összekapcsolni Isten csodálatos jelenségét a mindennapi dolgokkal. Ezek a kifejezések hangsúlyozzák a láthatatlan, ám valós Isten jelenlétét, mintegy rámutatva arra, hogy szintén valóságos lesz Isten részvétele népe történelmében.

Az Úr dicsőségének bemutatása

Ézs 40:3-5 verseiben a próféta mintha azokra a tapasztalatokra utalna vissza, amelyeket a zsidók a pusztai vándorlás során éltek át (lásd főként 2Móz 33:18-22 verseit). A zsidók megkapják a parancsot, hogy hagyják el Hóreb hegyét és haladjanak tovább. „*Szóla azután az Úr Mózesnek: Eredj, menj fel innen, te és a nép, amelyet kihoztál Égyiptom földéről*”, „*de én nem megyek fel köztetek*” (2Móz 33:1, 3). Mózes nyugtalanságában az Úrhoz fordul: „*Most azért ha kedvet találtam szemeid előtt, mutasd meg nekem a te útadat*” (13. vers). A 18. versben az előző kéréséhez egy másikat is hozzátesz: „*Kérlek, mutasd meg nekem a te dicsőségedet.*”

Mózes a *ké**h**ôd* (dicsőség) kifejezést az Úr látható megjelenéséhez társítja. A kérésének ilyenformán nem tesz eleget az Úr ebben az esetben. Mindazáltal nem hagyja válasz nélkül: „*Megteszem, hogy az én dicsőségem*

a te orcád előtt menjen el, és kiáltom előtted az Úr nevét: És könyörülök, akin könyörülök, kegyelmezek, a kinek kegyelmezek” (19. vers). A 20. versben ugyanakkor ez áll: „Orcámat azonban, mondá, nem láthatod; mert nem láthat engem ember, élvén”.

A Tóra írója megmutatja, hogy az Úr fontosabb dologra irányítja a figyelmet. Külső megjelenésének kinyilatkoztatása helyett belső tulajdonságaira fekteti a hangsúlyt. Mintha lényének megfoghatatlanságára szeretne rávilágítani, hiszen magát az Urat fizikálisan senki sem láthatja. A tórai igeszakasz gondos elemzése alapján elmondható, hogy a mózesi és az ézsaiási szövegek (különösen a 40. fejezet) között fellelhető valamiféle kapcsolat, illetve hatás. A két igeszöveg közös pontja a *k^ébód* YHWH (az Úr dicsősége) héber kifejezés. Érdeemes itt odafigyelni a két beszámoló közötti különbségekre, amelyekre Ézsaiás is rávilágít.

Míg Mózes második könyvében az út kövekkel borított és egyenetlen, addig Ézsaiásnál kitaposott, elegyengetett és mindenki láthatja az Úr dicsőségét (lásd Ézs 40:3-5). *Ézsaiás próféta könyve* 52. fejezetének szövegkörnyezete hasonlít a 40. fejezetéhez, sőt Mózes második könyvének 33. fejezetéhez is. „Feltúrta az Úr szent karját minden népeknek szemei előtt, hogy lássák a föld minden határai Istenünk szabadítását” (Ézs 52:10)!

A három igeszöveg közötti kapcsolat nyilvánvaló. Az első közös tényező az utak, bár eltérő az ábrázolásuk. *Mózes második könyve* 33. fejezetében az út rögös, *Ézsaiás próféta könyve* 40. fejezetében jól járható, az 52. fejezet útjai hegyeken visznek keresztül. A másik tényező az Úr megjelenése: *Mózes második könyve* 33. fejezetében az Úr hátulról mutatja meg magát, míg *Ézsaiás próféta könyvében* a keze és szent karja jelenik meg. *Mózes második könyvében* Mózes alig-alig láthatja az Úr dicsőségét, de *Ézsaiás könyve* 40. fejezetében minden test láthatja, az 52. fejezetben pedig már minden nép. A 40. fejezetben az Úr dicsősége mutatkozik meg, míg az 52. fejezetben a megváltása. Az 52. fejezet tehát megmagyarázza, mit jelent a *k^ébód* YHWH kifejezés a 40. fejezetben. Az emberiségnek lehetősége van megismerni az Úr dicsőségét, ami nem más, mint az a hatalmas tett, hogy elhozza Júdának a megváltást.

Tanulmányozásunk e pontján segít, ha tudjuk, hogy „*az Úr dicsősége*” kifejezés többféleképpen is használatos a Bibliában. Néhány esetben

magára YHWH-ra, fenséges lényére (amit még a szeráfok sem szemléltethetnek), illetve elrejtőzködő szentségére utal. Más szövegekörnyezetben, főként *Ézsaiás próféta könyvében*, Isten dicsősége egyenértékű a cselekedeteivel, jelentőségével és (szó szerinti) súlyával népe körében. Ézsaiás tehát kiterjeszti a *kébd* YHWH fogalmát. Rávilágít, hogy Isten cselekedete (szabadítása, illetve megváltása) olyannyira valós, mintha láthatóan jelen lenne. Ígéletét, miszerint népe érdekében fog cselekedni, teljes valóságként kell elfogadni.

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Isten sokféleképpen szólította meg népét a múltban, és manapság is hirdeti a vigasztalás és a megbocsátás üzenetét.
 - Mely bibliai ígéretek vigasztalnak téged személy szerint a legjobban?
 - A Júda népének szóló üzenet egyik fontos része az a bizonyosság, hogy „*bűne megbocsáttatott*” (Ézs 40:2).
 - Miért fontos az emberek számára, hogy elnyerjék Isten bocsánátát? (Olvassuk el Mk 2:9 és 1Jn 2:12 verseit: „*Mi könnyebb, azt mondanom-é a gutaütöttnek: Megbocsáttattak néked a te bűneid, vagy ezt mondanom: Kelj fel, vedd fel a te nyoszolyádat, és járj?*”; „*Írok néktek, gyermekek, mert a ti bűneitek megbocsáttattak az ő nevéért!*”)
- 2) „*Én kiáltó szó vagyok a pusztában*” (Jn 1:23). Ezt a verset úgy magyarázzák, mint utalást Keresztelő Jánosra, ahogyan Jézus első eljövetelet hirdeti. Teszi ezt úgy, hogy közben arra biztatja az embereket, hogy bánják meg bűneiket és bűnbánatuk kifejezéséeként keresztkedjenek meg vízben. Mi hogyan használjuk hangunkat a jó hír terjesztésére?
- 3) Hogyan értelmezhető „Isten dicsősége” Jn 1:14 versének fényében? „*És az Íge testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.*”

HÉT KICSI EMBERHALÁSZ

Andrew McChesney, Adventista Misszió

Északkelet-Mexikóban a Hetednapos Adventista Egyház lelkésze arra kérte gyülekezetének tagjait, hogy hozzanak létre kiscsoportokat, találkozzanak heti rendszerességgel, adjanak nevet a csoportjuknak, válasszanak mottót és indulót. Az ötlet a helyi egyházterülettől származott. Megalakult A hit magvetői, A szikla, Jézus barátai, Hitben egyesülve és a József nevű csoport, ez utóbbi mottója: „Példaképünk József, célunk mások megmentése.” A gyermekszolgálatok vezetője arra gondolt, hogy a gyerekek is összeállhatnak egy ilyen kiscsoportba. Ötletéről beszélt annak a hét gyerekek és a szüleiknek, akik rendszeresen jártak Altimarában a Nuevo Tampico nevű gyülekezetbe. A nyolcéves Manuel anyukája felajánlotta, hogy az ő otthonukban tarthatják a heti találkozókat. A csoport az Emberhalászok nevet választotta.

Első alkalommal tizenöt gyermek jelent meg, közülük nyolcan nem voltak adventisták. Őket a gyermekszolgálatok vezetője, Elsa Galván hívta meg. A gyerekek felváltva olvastak bibliai történeteket, énekeltek és imádkoztak. Az egyórás összejövetel végén forrócsokoládét és kekszet kaptak. Azóta is minden héten találkoznak. Havonta látogatják a kórház betegeit, akikkel együtt imádkoznak, és akiknek könyveket osztogatnak, szeretetvendégséget tartanak.

A gyermekek csoportja megerősödött. Elhatározták, hogy kiscserkész- és cserkészőrsöt is alapítanak. Rokonaik és ismerőseik számára felkínálták a Biblia tanulmányozásának lehetőségét. Édesanyja segítségével Manuel bibliaórákat adott nagypjának és nagynénjének, akik hamarosan megkeresztelkedtek. Manuel most a 8 éves unokatestvérével tanul együtt. A 12 éves Viktor édesanyja segítségével 8 éves barátjának és két unokatestvérének (7 és 9 évesek) tart bibliaórákat.

Az első évben az Emberhalászok munkálkodásának köszönhetően tizenketten döntöttek úgy, hogy megkeresztelkednek. A 34 éves lelkész, Samuel Alvarado szerint hatalmas erő rejlik a kiscsoportokban. Jézus 12 tanítvánnyal kezdte, most pedig ők is követik ezt a példát.

Szolgálni és menteni

Alapige: Ézsaiás 41

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve 1. és 41. fejezeteinek kapcsolata jól látható a Júdához intézett felhívásban Ézs 1:18 („gyertek, s szálljatok velem perbe”, SZIT) és Ézs 41:1 („lépjenek elé és beszéljenek, szálljunk egymással perbe”, SZIT) verseinek hasonlósága alapján. A második felhívás azonban szélesebb tömegeket céloz meg, ezáltal egy monumentálisabb eseményt ölel fel: „a földnek végei... egybegyűltek” (5. vers).

A *mišpāt* (ítélet, Ézs 41:1) kifejezés a héber nyelvben fordítható úgy is, mint „vita”, „eset”, „jogszerű követelés” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 2. köt. 651. o.). Ez a fogalom meglehetősen hasonlít az Ézs 1:18 versében lévő *niwwākhā* (érvel [egy perben]) héber szó jelentésére (i. m. 2. köt. 410. o.). Ézs 41:21 verse megerősíti, hogy valamilyen jogi vitáról van szó, és szinte visszahangozza Ézs 1:18 versét: „Hozzátok elő ügyeteket – mondja az Úr, adjátok elő érveiteket” (SZIT). A következő versekből kiderül a felek kiléte: egyik oldalon az Úr, a másikon Izrael, a szolgáló áll.

A 41. fejezet sokféleképpen ábrázolja az Urat: „Izrael Szentje”, „Mégváltó”, „Teremtő” és „Király”. Izrael, illetve Júda úgy jelenik meg, mint „én szolgáló”, „én választottam”, „barátom” (Ábrahámra hivatkozva).

Tanulmányunk három fő témát dolgoz fel: 1) A szövetség Istene 2) Isten címei 3) Izrael, a szolgáló.

Kommentár

A szövetség Istene

Ézsaiás próféta könyve 41. fejezete sokféleképpen ábrázolja Istent. A néppel való szövetség összefüggésében a YHWH (az Úr) megnevezést hasz-

nálja a Biblia. Ézsaiásnál mintegy 450-szer, a héber Bibliában 6828-szor fordul elő (David J. A. Clines: *The Dictionary of Classical Hebrew*. 4. köt. 122. o.). A Tóra beszámolója világos képet nyújt erről a névről. Ézsaiás megemlíti Ábrahám személyét, ezért vele kapcsolatban is áttekintünk néhány igeverset. Isten és Ábrahám szövetségi kapcsolatának három momentuma van, és Isten mindhárom esetben YHWH néven szerepel: 1) az Úr (YHWH) magához szólítja Ábrámot, és megígéri, hogy nagy néppé teszi (1Móz 12:1-3), 2) az Úr (YHWH) megkötö a szövetséget (1Móz 15:1-21), 3) az Úr (YHWH) megerősíti ezt a szövetséget (1Móz 17:1-27). Mózes első könyve 12. fejezetében több ízben is megmutatkozik az Úr és Ábrahám kapcsolatának személyes jellege: „...én mutatok néked... megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet” (1Móz 12:1-2).

A második igeszakasz, Mózes első könyve 15. fejezete is a YHWH név használatával kezdődik. A szövetségkötés jelenetében elhangoznak Isten személyes gondoskodásának szavai: „Ne félj Ábrám: én pajzsod vagyok tenéked” (1Móz 15:1). 1Móz 15:2-6 verseiben egy magánéleti probléma megvitatásáról olvashatunk, amely során Ábrám hangot ad a szövetség beteljesedésével kapcsolatos aggodalmának. A 7. versben az Úr nyomatékosan megismétli a nevét: „Én vagyok az Úr, ki téged kihoztalak Úr-Kaszdimból, hogy néked adjam e földet, örökségedül.” A 18. vers a YHWH név és a szövetség közötti kapcsolatra világít rá: „E napon kötött az Úr szövetséget Ábrámmal, mondván: A te magodnak adom ezt a földet”.

Mózes első könyve 17. fejezetében az ÚR (YHWH) ismét megjelenik Ábrámnak. A történet rávilágít személyes kapcsolatukra („járj én előttem”, 1. vers), és leírja, hogy a szövetség ténylegesen létre fog jönni: „És megkötöm az én szövetségemet én közöttem és te közötted” (2. vers). Ez a 4. versben megismétlődik. A szövetségkötés a szövetség egyik tagjának, Ábrámnak a nevét is érinti: „És ne neveztessek ezután a te neved Ábrámnak, hanem legyen a te neved Ábrahám” (5. vers).

A szövetség kontextusában esetenként az [’]*lōhim* (Isten) kifejezés is megjelenik a YHWH név mellett. A szövetség alanya tehát YHWH, illetve az ÚR Isten vagy az Úr, a te Istened. Ábrahám történetében azt látjuk, hogy a név összefügg a szövetségkötéssel és az Úrral (YHWH) való személyes kapcsolattal. *Ézsaiás próféta könyve* 41. fejezetében megjelennek

a szövetség elemei. A YHWH név használata mellett a 8. vers Izrael „kiválasztottságára” való hivatkozása is erre enged következtetni. A szövetség egyik „nagy nevének”, Ábrahámnak említése szintén utalás. Fentebb már említettük, hogy a YHWH (az Úr) megnevezés szorosan kapcsolódik az Isten és népe közötti személyes kapcsolat leírásához. A 41. fejezet egyértelműen rávilágít e kapcsolat személyes természetére. Az Úr, aki ugyanaz, mint Ézs 41:4 versének utolsó kifejezése: „*én, az Úr, az első, és utolsókkal is; az vagyok én*”, barátjának nevezi Ábrahámot (8. vers).

Az „az vagyok én” kifejezést John Oswalt a következőképpen magyarázza: „Történjék bármi, Ő velünk van attól függően, hogyan viszonyulunk hozzá. Ő az, akihez nincs hasonló, Ő az egyetlen önálló és független lény a világegyetemben, az egyetlen, aki elmondhatja: »vagyok«” (*The Book of Isaiah. Chapters 40–66. The New International Commentary on the Old Testament*. Grand Rapids, 1998, Eerdmans Publishing Company, 84. o.). Oswalt lát valamiféle kapcsolatot Ézsaiás és az Újszövetség között: „A *'anī hū'* („az vagyok”) kifejezés fordítása a görög nyelvű héber Bibliában: *egō eimi* (jelentése: vagyok, létezem). Jézus bátran alkalmazta magára ezt a kifejezést (vö. Jn 8:58 és 18:5), ami sokat elárul arról, mit gondolt saját identitásáról” (i. m. 84-85. o.).

Isten címei

Ézsaiás próféta könyve 41. fejezetében az Úr más jellemvonásai is hangsúlyt kapnak. Ő a Szent. „*Én megsegítlek, szól az Úr, a te megváltód Izráelnek Szentje*” (Ézs 41:14)! A 20. versben hasonló gondolat fogalmazódik meg: „*az Úrnak keze mívelte ezt, és Izráel Szentje teremtette ezt!*”

Ézsaiásnál az Úr egyik legfontosabb címe: a „szent”. Ez a megnevezés a könyv egyik fő témáját alkotja, és a próféta 33-szor használja. Ahogyan azt 2. tanulmányunkban láthattuk, a „szentség” YHWH tisztaságára, tökéletességére és elrejtőzködő dicsőségére utal. A szentség lényének esszenciája. A „szent” cím erkölcsi normarendszert állít fel a nemzet számára. A szentségre való felszólítás az isteni tökéletesség önkinyilatkoztatásán alapuló mózesi törvényben gyökerezik: „*Szólj Izráel fiainak egész gyülekezetéhez, és mondd nékik: Szentek legyetek, mert én az Úr, a ti Istenetek szent vagyok*” (3Móz 19:2). Ézsaiás próféta két másik, egymáshoz kapcsolódó sajátosságot köt a „szent” megnevezéshez: a teremtő és a megváltó Isten képét. A Teremtő Istent Ézs 41:20 versének szép para-

lelizmusa mutatja be: „*az Úrnak keze mívelte ezt, és Izráel Szentje teremtette ezt!*”

A 41. fejezetben az Úr Megváltóként is megjelenik: „*a te megváltód, Izráelnek Szentje*” (14. vers)! A többnyire „Megváltónak” fordított héber szó jelentése: „visszakövetel, mert a sajátja volt”, illetve „igényt támaszt rá önmaga számára” (Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 1. köt. 169. o.).

Az Úr teremtői és megváltói (jelen esetben Izrael Teremtőjének és Megváltójának) szerepe világosan látható ebben az igeszakaszban: „*És most, oh Jákób, így szól az Úr, a te Teremtőd, és a te alkotód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak téged, enyém vagy*” (Ézs 43:1)! Egy másik cím, amit Ézsaiás „az Úrral” egyidejűleg használ: a „*Jákob királya*” (Ézs 41:21), ami egyértelműen a Messiásra utal. *Ézsaiás próféta könyve* 41. fejezete tehát különböző nevek és címek ismertetésével ábrázolja Istent. Érdekességképpen figyeljük meg, hogy Ézs 43:15 verse szinte ugyanígy mutatja be: „*Én az Úr vagyok, szent Istenetek, Izráelnek teremtője, királyotok*”.

Izrael, a szolgálta

Ézsaiás próféta könyve 41. fejezete különféle címeken keresztül nevezi meg az Urat. Izrael maga is számos címet kapott az Istennel való szövetségi kapcsolatában, például „szolga”, „kiválasztott” és „barát”. A könyv jó néhány igeszakaszában az Úr szolgáljaként jelenik meg Izrael, egészen pontosan Júda népe (vö. Ézs 41:8-9; 44:1, 21; 45:4; 48:20; 49:3).

Ézs 41:8 verse sok fontos dolgot elárul a szolgáról: „*De te Izráel, én szolgálom, Jákób, akit én elválasztottam, Ábrahámnak, az én barátomnak magva.*” Alec Motyer négy jellemzőt azonosít be a fenti vers alapján: 1) Izrael a menny választása alapján lett az Úr szolgálja (Ézs 41:8 közepe, 41:9 vége; Ef 1:4). 2) A kapcsolat Ábrahámmal kezdődött. „A barátom” (2Krn 20:7; Jak 2:23) szó szerinti jelentése: „a szeretettem”/„aki szeretett engem”. 3) Az Ábrahám leszármazottaira (magjára, 1Móz 17:7) kiterjesztett szövetségi ígéret még mindig áll („*elválasztottalak és meg nem utállak*”, Ézs 41:9). 4) Ábrahám kiválasztásával és elhívásával az Úr megmutatta, hogy hatalma elér *a föld utolsó részére és a vég határaiig* (Ézs 41:9). Mindebből az következik, hogy semmiféle szolgálai feladatot nem

kell ellátniuk; Izraelnek megbecsült státusza van (J. Alec Motyer: *Isaiah: An Introduction and Commentary*. 20. köt. *Tyndale Old Testament Commentaries*. Downers Grove, IL., 1999, InterVarsity Press, 286. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) A Biblia sokféleképpen jeleníti meg Istenünket. Ő a nagy *'elohim*, a világegyetem uralkodója és a transzcendens Isten. Azonban személyes Isten is, amit a bibliai írók a YHWH (az Úr) megnevezéssel jelölnek. YHWH a szövetség Istene, az emberekkel való személyes találkozás Istene. Hogyan különböztethető meg e két sajátosság a teremtményeivel való kapcsolatában? Segítségképpen olvassuk el 1Móz 1:1 és 12:1 verseket!
- 2) *Ézsaiás próféta könyve* 41. fejezete sokféleképpen mutatja be Isten: Ő az Úr, Izrael Szentje, Megváltó, Teremtő és Király. E címek közül melyik számodra a legmeghatározóbb, és miért?

GARÁZSGYÜLEKEZET

Andrew McChesney, Adventista Misszió

A 10 éves Luis La Apartada városába (Kolumbia) költözött szüleivel. Szerettek volna gyülekezetbe járni, de erre csak egy nagyon távoli városban lett volna lehetőségük. A térség lelkésze azt javasolta, hogy hozzanak létre ők egy gyülekezetet. Az egész családnak tetszett az ötlet, de a lakásuk túlságosan kicsi volt. Az édesapának eszébe jutott, hogy az üresen álló garázs jóval nagyobb, mint a házuk. „Hívd meg hozzánk az iskolatársaidat!” - mondta Luisnak. Luis meg is hívta a gyerekeket. Azt mondta nekik, hogy sok érdekességet fognak hallani és még finomság is lesz. A gyerekek örömmel fogadták a meghívást. Az első keddi alkalmon harminchét 5-14 éves gyerek jelent meg. Luis az ígéret megtartásának fontosságáról beszélt egy egyházi program keretében készült füzet alapján. Azután édesanyja tejberizzsel kínálta őket. A következő héten már 65-en jelentek meg. A garázs túl kicsinek bizonyult, ezért az apa arra kérte a város vezetését, hogy biztosítson számukra helyet. A polgármesternek tetszett, hogy Luis a jó erkölcsről tanít, ezért felajánlott egy termet a városházán. Luis foglalkozásai mellett az édesapja cserkészőrsöket alapított. Talált egy erre a célra megfelelő, elhagyatott épületet, a polgármester pedig az engedélyen kívül 1 millió pesót is biztosított a felújítására.

Mindössze 4 hónappal az első garázsösszejevetel után a szombati istentiszteletre hetvenen gyűltek össze a felújított épületben. Luis boldog volt. A legtöbb látogató olyan gyerek volt, akiket ő hívott meg. Ma, 9 hónappal az első alkalom után 80 gyermek és 20 felnőtt vesz részt a szombati programokon. Harmincnyolcan már megkeresztelkedtek. Luis városában végre van adventista gyülekezet!

Megtenni a lehetetlent

Alapige: Ézsaiás 50; 52-53

Áttekintés

Ezen a héten a Messiás Szolgáról szóló üzenetet tanulmányozzuk *Ézsaiás próféta könyve* 50. és 52-53. fejezetei alapján.

A Messiás Szolga alakja *Ézsaiás próféta könyvének* egyik fő témája. Az 52. és az 53. fejezetekben csodálatos éneket olvashatunk róla. A teológusok körében számos vita zajlik az énekekben szereplő szolga kilétéről. Egyesek úgy vélik, hogy ezekben a fejezetekben Izraelt jelképezi. *Ézsaiás próféta könyvének* magyarázata azonban határozott és biztos utalásokat tesz arra is, hogy Ő a Messiás. Az ének először Királyként állítja elénk (Ézs 52:7-8), majd Megmentőnek és Megváltónak nevezi (Ézs 52:9-15), végül azt írja, hogy Ő az, aki szenved (Ézsaiás 53. fejezet).

E heti tanulmányunk három fő témát ölel fel: 1) Az Úr mint szolga 2) A Messiás, a szenvedő Szolga 3) A Messiás, a Megváltó és a Király.

Kommentár

Az Úr mint szolga

A szolga énekének (Ézsaiás 52-53. fejezet) tanulmányozásához az előző fejezetet is meg kell ismernünk. Az 50. fejezet legelején azt olvassuk, hogy „Így szól az Úr” (1. vers): „kiszáraztom a tengert, a folyókat pusztává teszem... Felöltöztetem az egeket sötétségbe, és gyászruhával fődöm be azokat” (Ézs 50:2-3). A következő igeversekben maga „az Úr” mondja el, milyen cselekedeteket hajtott végre „az Úr”: „Az Úr Isten bölcs nyelvet adott én nékem, hogy tudjam erősíteni a megfáradtat beszéddel” (Ézs 50:4); „Az Úr Isten megnyitotta fületem, és én nem voltam engedetlen” (Ézs 50:5); „Ímé, az Úr Isten megsegít engem, kicsoda kárhoztatna engem” (Ézs 50:9)? A 10. vers formája ún. magyarázó paralelizmus (gondolatpárhuzam két egymást követő verssorban):

- A. „Ki féli közületek az Urat?
és ki hallgat az ő szolgája szavára?
B. ő, a ki sötétségben jár
és nincs fényesség néki,
A'. bízzék az Úr nevében,
és támaszkodják Istenhez!”

Az A. részben jól megfigyelhető a *szolga* és az *Úr* párhuzama, hasonlóan az A' rész *Isten* és az *Úr* párhuzamához.

Ellen G. White a következő megjegyzést fűzi ehhez a fejezethez: „És a Megígért nem jövendölte-e önmagáról Ézsaiás próféta által: »Hagytam, hogy verjék a hátamat, és tépjék a szakállamat. Arcomat nem takartam el a gyalázkodás és köpködés elől« (Ézs 50:6, RÚF)” (Az apostolok története. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 149. o.).

A Messiás, a szenvedő Szolga

Ézsaiás próféta könyve 52. és 53. fejezeteiben a Messiás egyik legtökéletesebb ábrázolását láthatjuk több színben megjelenítve. A Messiás először Királyként jelenik meg (Ézs 52:7-8), majd mint Megmentő és Megváltó (Ézs 52:9-15). A harmadik rész pedig a Szervedőt állítja elénk (Ézsaiás 53. fejezet). Tanulmányozásunkat ezzel az utolsóval kezdjük, mert az író láthatóan fordított időrendi sorrendben jegyezte fel a három jelenetet.

Az ihletett értelmezés szerint nem kétséges, hogy Krisztus a szenvedő Szolga. „Hogy beteljesedjék az Ézsaiás próféta beszéde, amelyet monda: URAM, KI HITT A MI TANÍTÁSUNKNAK? ÉS AZ ÚRNAK KARJA KINEK JELENTETETT MEG?... Ezeket mondá Ézsaiás, amikor látá az ő dicsőségét; és beszéle ő felőle” (Jn 12:38, 41).

A következő versek alapján világosan látszik, hogy a Szolga áldozata helyettesítő halál:

„Pedig betegséginket ő viselte, és fájdalmainkat hordozá” (Ézs 53:4).

„És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért... és az ő sebeivel gyógyulánk meg” (Ézs 53:5).

„az Úr mindnyájunk vét két óra veté” (Ézs 53:6).

„ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket ő viseli” (Ézs 53:11).

„Pál rámutatott arra, hogy az áldozati szertartást Isten mily szorosan összekapcsolta a rá utaló próféciákkal, aki olyan kellett legyen, »mint a bárány, ha vágóhídra viszik«. A Messiás »...fel is áldozta magát jóvátéte-

lül...«. Évszázadokon át előre tekintve a Megváltó engesztelő színhelyére Ézsaiás prófeta bizonyította, hogy Isten Báránya »...önként ment a halálba... a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkét vállalta magára, és közben járt a bűnösökért« (Ézs 53:7, 10, 12, RÚF). A jövendölések Megváltójának el kellett jönnie, de nem időleges uralkodóként, hogy megszabadítsa a zsidó népet földi elnyomóitól, hanem emberként az emberek közé, hogy a szegénység és alázat életét élje, végül megvessék, visszautasítsák és megöljék. Az ótestamentumi írásokban megjövendölt Üdvözítőnek áldozatul kellett adnia önmagát az elesett emberiségért, és ezáltal eleget tett az áthágott törvény minden követelményének. Benne az áldozati mintaképpel találkozik az árnykép, és kereszthalála ad jelentőséget az egész zsidó szertartási rendszernek” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 150-151. o.).

A Messiás, a Megváltó és a Király

Ézsaiás prófeta könyve 52. fejezetében a Messiás Szolga működésének két másik színterét emeli ki az ének.

Az általa végbevitt helyettesítő engesztelést követően lehetővé vált népének megváltása: „*hogyha önlelkét áldozatul adja, magot lát*” (Ézs 53:10). Az 52. fejezet ábrázolásában is ugyanez a kép jelenik meg (a 9. vers második részétől kezdődően). A megváltott emberek jelenetében többé nem a szenvedő szolgát, hanem egy bátor harcos képét látni, aki „*Feltúrte... szent karját*” (Ézs 52:10). A szent kar az erejének a szimbóluma, ami lehetővé tette népe szabadulását.

Az 52. fejezet leírása itt lenyűgözően fenséges és erőt sugárzó. Középpontjában egy parancsnok, a magasztos vezér képe látható: „*magasra emelkedik, igen hatalmas lesz*” (Ézs 52:13, RÚF).

Magasztalásának csodálatos az oka, az, hogy a küldetését sikeresen teljesítette. Az Úr felszólít szolgája dicsőítésére, amit a pogányok és népének bűneiért való helyettesítő halálával érdemelt ki (lásd F. Duane Lindsey: *The Servant Songs: A Study in Isaiah*. Chicago, 1985, Moody Press, 138. o.).

Bár „*oly rút, nem emberi volt ábrázatja, és alakja sem ember fiaié volt*”, mégis „*Akképpen ejt ámulatba sok népeket; fölötte a királyok befogják szájukat*” (Ézs 52:14-15).

Minden nemzet tanúja lesz diadalának, mert ujjongva fogadják Őt „*minden népeknek szemei előtt, hogy lássák a föld minden határai Istenünk szabadítását*” (Ézs 52:10)!

Az ének utolsó szakaszának témája a Messiás mint Király (bár *Ézsaiás próféta könyvében* ez a szakasz az első a tényleges megjelenés sorrendjében). A Messiás megváltotta a népét, a feladatot elvégezte. Most a Király hírnöke „*ezt mondja Sionnak: Uralkodik a te Istened*” (Ézs 52:7)! „*Halld órállóidat! felemelik szavokat, ujjonganak egyetemben*” (Ézs 52:8), és ahogyan ezt már jóval korábban kihirdették: „*Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége*” (Ézs 9:7). Isten megváltotta népét az idegen nemzetek, elsősorban Babilon elnyomása és igája alól, majd visszahozta őket szülőföldjükre, Jeruzsálembe. Azonban ennél is többet tett. Elküldte Jézus Krisztust, a Messiást, hogy mint szenvedő Szolga meghaljon a kereszten és megváltsa népét a bűn rabságából, sőt minden embert, aki kész elfogadni Őt. Egy nap hazaviszi megváltottait, és uralkodása örökké fog tartani. Az Adventista Bibliakommentár ekképpen fogalmaz: „Az itt megjövendölt szabadtásban elsőként Izrael népe részesült, amikor az idegen elnyomástól megszabadultak (lásd Ézs 40:1; 44:28-45:13). Ezután következett a nagyobb horderejű, a bűntől és minden gonosztól való szabadulás az 53. fejezet szenvedő Szolgája (lásd Ézs 41:8; 42:1), azaz a Messiás által... Ereje, amely megszabadította népét, majd az evangélium győzelme azt bizonyítja, hogy Ő és nem Sátán az, aki uralkodik” (*The SDA Bible Commentary*. 4. köt. 287. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Ezen a héten a Messiásról mint szenvedő Szolgáról tanultunk. Vajon miért döntött úgy az Úr, hogy szolgaként nyilatkoztatja ki magát előttünk? Gondolatébresztésül olvassuk el *Ézsaiás próféta könyve* 52. és 53. fejezeteit!
- 2) Hogyan értelmezzük Ézs 53:10 versét? „*Úgy tetszett az Úrnak, hogy összetöri a szenvedéssel*” (SZIT). Hogyan segít Pál apostol következő igeverse e titok megfejtésében? „*Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk ő benne*” (2Kor 5:21).
- 3) A reménységünk az, hogy Isten, aki megszabadította népét a múltban, a közeli jövőben is el fog jönni népéért és elvisz bennünket az új Jeruzsálembe. *Ézsaiás próféta könyve* szerint sok birodalom lépett már fel a föld történelmének színpadán, de végül egyik sem maradt fenn.
 - Mi lesz a sorsa a Messiás országának? Meddig áll majd fenn az „ember Fiának” országa? Olvassuk el Dán 7:14 versét: „*És ada néki*

hatalmat, dicsőséget és országot, és minden nép, nemzet és nyelv néki szolgálja; az ő hatalma örökkévaló hatalom, amely el nem múlik, és az ő országa meg nem rontatik!”

VODKA ÉS HÚSVÉT

Észak-Kazahsztánban Szergej Szokol egy italcég főmérnöke. Adventista hitét nyíltan vállalta annak ellenére, hogy munkatársai a háta mögött szektásnak nevezték. Ő nem törődött az efféle megjegyzésekkel, csak azért imádkozott, hogy legyen lehetősége Jézusról beszélni. Éppen ezért örült, amikor az egyik munkatársa az ebédszünetben kijelentette, hogy a húsvétot vodkával, hímestojással és kaláccsal kell ünnepelni. „És a Biblia mit mond a húsvétról?” - kérdezte tőle Szokol. A munkatársa nem ismerte a Bibliát, ezért Szokol elszaladt a Bibliájáért. Egy konkordancia segítségével próbálták megkeresni, mit ír a Biblia arról, hogy mit kell enni húsvétkor, de nem jártak sikerrel. Viszont számos utalást találtak a zsidó húsvétra, a pászkára. Pászka idején sült bárányt, kovásztalan kenyeret és keserű füvet fogyasztottak. „Hol a tojás, a vodka és a kalács?” - kérdezte a munkatárs. Szergej örült az ilyen beszélgetéseknek, mert így mindig eljutottak Jézushoz.

Könyveket is szeretett volna osztogatni. Eszébe jutott, hogy minden munkatársát fel fogja köszönteni a születésnapján, és megajándékozni őket A nagy küzdelem és a Jézushoz vezető út című könyvekkel. A munkatársai elolvasták a könyveket, aztán az ebédidőben kérdéseket tettek fel neki.

A helyi adventista gyülekezet ingyenes masszázsterápiás programot indított, ahová Szergej meghívta a munkatársait. Három hölgy el is fogadta a meghívást, Szergej pedig a program előtt megmutatta nekik a gyülekezeti termet és a gyerekszobát. A tíznapos masszázsterápia után munkatársai elismerően nyilatkoztak az adventistákról: „Azt hittük, szektás vagy, de kiderült, hogy ez igazán jó egyház.”

Szergej nem tekinti magát misszionáriusnak. Úgy gondolja, hogy csak azt teszi, amit tennie kell.

2017-ben az egyik tizenharmadik szombati adomány segítségével megnyitották az első adventista óvodát Szergej lakóhelyén, a kazahsztáni Pavlodarban.

A szeretet háborúja

Alapige: Ézsaiás 55

Áttekintés

Ézsaiás próféta könyve 55. fejezete különleges. Érthetően megfogalmazza, hogyan részesülhet megváltásban minden üdvözülni akaró bűnös. Ez nem az emberi cselekedetéről szól, hanem arról, hogy Isten mit tett értünk az Úr Szolgája által.

A fejezet két részre osztható. Az első rész az 1-5., a második a 6-13. verseket öleli fel.

Ezen a héten két fontos szó, az „él” és a „keres” jelentését vizsgáljuk meg közelebbről a „Térj az Úrhoz!” szeretetteljes felhívás kontextusában.

A következő három témát tanulmányozzuk: 1) Kegyelem mindenki számára 2) Az igaz élet megszerzésének módja 3) Térj az Úrhoz!

Kommentár

Kegyelem mindenki számára

A szenvedő Szolga éneke eleven képet fest a Messiás emberekért végzett munkájáról. Helyettesítő halált szenvedett. *Ézsaiás próféta könyve 54.* fejezete arra hívja fel a figyelmet, hogy bármit is tesz értünk Isten, azért vállalta azt magára, mert az üdvösségünket munkálja: „*Mert a hegyek eltávoznak, és a halmok megrendülnek; de az én irgalmasságom tőled el nem távozik, és békességem szövetsége meg nem rendül, így szól könyörülő Urad*” (Ézs 54:10). A fejezet legvégén Isten arról biztosítja népét, hogy „*az ő igazságuk... tőlem van, így szól az Úr*” (Ézs 54:17). Ézsaiás a szeretet nyelven beszél Isten megváltói munkájáról. Azonban el kell fogadni az ingyen felkínált és szívélyes meghívást, ami szól mindenkinek, aki „éhezik és szomjúhozik”. Az 55. fejezet fő mondanivalója, hogy az embereknek el kell fogadniuk az üdvösséget, amit az Úr biztosít számukra. Így szól az 1. versben olvasható meghívás: „*ti is, kiknek nincs pénzetek, jertek, vegyetek és egyetek, jertek, vegyetek pénz nélkül és ingyen, bort és tejet*”.

A meghívás mindenki előtt ajtót nyit, bárhonnan jöjjön is. Jócskán túlér Júda határain. Senkinek sem kell fizetni érte, mert az Úr csodálatos

módon mindannyiunk helyett kiegyenlítette a számunkra visszafizethetetlen adósságot.

Ézs 55:3 versében jól érthető paralelizmussal magyarázza el az író, mit foglal magában a meghívás:

A. „Hajtsátok ide füleiteket

B. és jertek hozzám;

A'. hallgassatok,

B'. hogy éljen lelketek”

Figyeljük meg, mi a „jertek hozzám” magától értetődő következménye: *élni fog a lelketek!* A **B'** sorban található héber *hyh* ige alapjelentése: *él vagy életben marad* (David J. A. Clines, szerk. *Dictionary of Classical Hebrew*. 3. köt. 204-205. o.). Másodlagos jelentése: *életet ment*. C. F. Keil ebből arra következtet, hogy ez a kifejezés nem csupán az életben maradás fogalmát tükrözi vissza, hanem az igaz élet megszerzését is (*Minor Prophets. Commentary on the Old Testament in Ten Volumes*. Grand Rapids, MI., 1978, Eerdmans Publishing Company, 10. köt. 279. o.). Ez alapján megállapíthatjuk, hogy Ézsaiás itt a *hyh* szó „életre kel ismét”, „feléleszt” jelentését használja.

Az igevers szerint az igaz élet megtalálásának egyetlen módja, nemzeti és egyéni szinten egyaránt, ha hallgatunk Isten hívására és odamegyünk hozzá.

Az igaz élet megszerzésének módja

A második rész (Ézs 55:6-13) egy másik kulcskifejezés használatával nyomatékosítja az előző rész üzenetét. Ez a kifejezés a héber *drš* ige, jelentése: „keres”, ahogyan a 6. versben olvasható: „*Keressétek az Urat, amíg megtalálható, hívjátok őt segítségül, amíg közel van.*”

A *drš* felszólító módjának használata arra utal, hogy a 6. vers nem tanácsol, hanem parancsol. Az ige alapjelentése: „keres”, és gyakori szókapcsolatban áll az „imádat” és „elkötelezettség” szavakkal. Más lehetséges jelentései: „tanácsot kér”, „tudakozódik”, „útmutatást keres”, „szorgalmasan kutat” (lásd David J. A. Clines, szerk. *Dictionary of Classical Hebrew*. 2. köt. 473. o.; Ludwig Koehler and Walter Baumgartner: *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*. 1. köt. 233. o.).

Az Úr keresése nem ismeretlen Izrael népe életében. Amikor a pogányok között éltek, azt a tanácsot kapták, hogy keressék az Urat: „*De ha onnan keresed meg az Urat, a te Istenedet, akkor is megtalálod, hogyha teljes szívedből és teljes lelkedből keresed őt*” (5Móz 4:29).

Az Úr keresése ugyanakkor személyes jellegű is. Rebeka a problémás terhessége idején fordult az Úrhoz: „Tusakodnak vala pedig a fiak az ő méhében. Akkor monda: Ha így van, miért vagyok én így? Elméne azért, hogy megkérdezze az Urat” (1Móz 25:22). Isten népének is szól a bátorítás, hogy keresse az Urat, különösen válságos helyzetben.

A királyok második könyve 22. fejezete Jósias király tapasztalatát meséli el: „Menjete el, kérdezzétek meg az Urat én érettem és a népért és az egész Júdáért, e könyvnek beszédei felől, amely megtaláltatott” (13. vers).

Az Úr keresése sok esetben kapcsolatban áll az igaz istentisztelettel, és ez a bálványimádás ellenpólusa (Jer 8:2). „Mindazáltal némi jó dolog találtatott benned, hogy e földről kivágattad az Aserákat és az Istennek keresésére adtad magadat” (2Krón 19:3).

Az Úr keresése a szövetségi kapcsolattal is összefügg: „És fogadást tettek, hogy ezután az Urat, az ő atyáik Istenét teljes szívvel és teljes lélekkel fogják keresni” (2Krón 15:12). Jósáféról is azt írja a Biblia, hogy nem a Baál útján járt, „hanem az ő atyjának [Dávidnak] Istenét kereste, és az ő parancsolatiban járt” (2Krón 17:4). „Boldogok, akik megőrzik az ő bizonyosságait, és teljes szívből keresik őt” (Zsolt 119:2) – mondja a zsoltáros.

Következésképpen az Úr keresésének elmulasztása olyan viselkedéshez vezet, amely célt téveszt, mint azt Roboám esete is mutatja: „Cselekedék pedig gonoszt, mert az Urat szíve szerint keresni nem akará” (2Krón 12:14). Az Úr keresésének elmulasztása az értelem hiányát is tükrözi: „Az Úr letekintett a mennyből az emberek fiaira, hogy meglássa, ha van-é értelmes, Istent kereső” (Zsolt 14:2)?

A Jahve név és a *drš* használatának együttese valamiféle elvárást hordoz magában. David Denninger szerint „a próféták kétféle helytelen viselkedés kerülésére figyelmeztetnek: 1) Ne keress más istent Jahvén kívül! 2) Ne keresd Jahvét lélek nélkül” (Willem A. VanGemeren, szerk. *New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis*. 1. köt. 995. o.)!

Összefoglalva: az Úr keresése mindig a kapcsolat helyreállításának és az igaz élet megszerzésének az indikátora. Ézs 58:2 verse további betekintést nyújt ezzel kapcsolatban: „Holott ők engem mindennap keresnek, és tudni kívánják utaimat, mint oly nép, amely igazságot cselekedett és Istene törvényét el nem hagyta; kéri tőlem az igazságnak ítéleteit, és Istennek elközelgését kívánják.”

TérjeteK vissza az Úrhoz!

Ézsaiás próféta könyve 55. fejezete olyan meghívással kezdődik, amely azokra vonatkozik, akik megváltásra vágnak. Mindenkit megszólít. Ez a meghívás radikális változást idéz elő az elfogadó életében, miközben az üdvözülés útján egymás után gyűjti tapasztalatait. Miért van szükség erre a változásra? A bűn miatt.

A könyv világosan fogalmazza meg, mi a bűn Isten szemében. Ézsaiás próféta könyve 40. fejezetében a következőképpen kezdődik a reménység üzenete Júda számára: „*kétszeresen sújtotta őt az Úr keze minden bűneiért*” (Ézs 40:2). A bűnt úgy definiálja Ézsaiás, mint az Úr útjaitól való eltávolodást. A bűn azt jelenti, hogy az ember Isten útmutatásával szembeszögül (Ézs 42:24). Röviden: a bűnös élet melletti döntés az Istentől való elidegenedés. „*...a ti vétkeitek választanak el titeket Istenetektől*” (Ézs 59:2). A bűn tehát veszélyes akadály Isten és az ember kapcsolatában.

Az 55. fejezetben, különösen a 7. versben, ugyanez a megközelítés köszön vissza: „*Hagyja el a gonosz az ő útját, és a bűnös férfiú gondolatait*”. Az „elhagyni” szó jelentése ebben a kontextusban: „felad”, „lemond”. Ez a jelentés tehát nem foglalja magában az ember bűneiben (vagy bűneivel együtt) való megváltásának fogalmát, hanem a bűneitől való szabadulására utal. Fontos megfigyelni az „út” (a héber Biblia szerinti jelentése: „élni”) és a „gondolatok” közötti összefüggést.

A 7. vers első felének segítségével megtudhatjuk, milyen folyamaton kell végigmennünk ahhoz, hogy Isten helyreállíthassa az életünket. A bűnös élet elhagyásának útja az Úr útjára való visszatérés. Az Úr felé vezető úton elhagyja a bűnös az ő útját, lépésről lépésre új emberré válik, és ezáltal új életre tesz szert:

- A. „és térjen az Úrhoz,
- B. és könyörül rajta,
- A'. és a mi Istenünkhöz,
- B'. mert bővelkedik a megbocsátásban”.

Gyakorlati alkalmazás

- 1) A „hallgass” és a „halld” olyan felszólító módú igék, amelyeket a Biblia gyakran használ arra, hogy keretbe foglalja Isten népéhez intézett tanácsait, amikor hírnökei által szól. Például 5Móz 4:1-ben azt olvassuk: „*Most pedig hallgass ó Izráel a rendelésekre és végzésekre, amelyekre én tanítlak titeket, hogy azok szerint cselekedjeteK, hogy élhes-*

setek, és bemehesetek, és bírhattok a földet, amelyet az Úr, a ti atyáitoknak Istene ad néktek.” Mi a tapasztalatunk azzal kapcsolatban, ha hallgatunk Isten szavára?

- 2) A következő idézet alapján elmélkedjünk Isten szeretetéről! „Hihetjük-e azt, hogy Isten megakadályozza a megtérő és bűneiket elhagyni akaró szegény bűnösöket, hogy bűnbánóan lábaihoz boruljanak? Félre az ilyen gondolatokkal! Semmi sem károsabb lelkünkre nézve, mintha a mennyei Atyánkról ilyen fogalmaink vannak. Igaz ugyan, hogy gyűlöli a bűnt, de szereti a bűnöst, és önmagát adta Krisztusban, hogy mindnyájan, akik akarunk, megmeneküljünk és az örök dicsőség részeseivé lehessünk. Vajon szólhatott volna-e hozzánk meggyőzőbben és szívélyesebben, mint a következő szavakkal: *»Elfeledkezhetik-e az anya a gyermekéről, hogy ne könnyörüljön méhe fián? És ha elfeledkeznének is ezek: én terólad el nem feledkezem«* (Ézs 49:15)” (Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*. Budapest, 1992, Advent Kiadó, 45. o.). Hogyan tapasztaljuk Isten szeretetének jelenlétét az életünkben?
- 3) Mondjuk el Isten keresésével kapcsolatos tapasztalatainkat!

„GYÜLEKEZETET AKAROK ALAPÍTANI”

Andrew McChesney, Adventista Misszió

2017 januárjában Julio Ovalle nagy lelkesedéssel tért haza a mexikói globális missziós konferenciáról. Lelkesen beszélt a feleségének arról, hogy gyülekezetet szeretne alapítani egy még el nem ért területen. Mariának tetszett az ötlet. Julio arra gondolt, hogy jó lenne, ha először az egészséges életmódról, a levegő, a víz, a napsütés és a pihenés jótékony hatásairól beszélne. Az Észak-mexikói Unió globális missziós úttörőiként kezdtek dolgozni. Gyülekezetük lelkésze is támogatta a tervüket. Egyes tagok azonban pesszimistán álltak a kérdéshez, mivel egy korábbi próbálkozás már kudarcba fulladt.

Julio, Maria és két felnőtt lányuk zöld pólót vett magára, amire rányomtatták az egészségügyi üzenetük jelszavát: „Egészségesen akarok élni”. Házról házra járva hirdették a programjaikat. A család négy héten át keményen dolgozott. Egy hatvanéves férfi, Rogelio volt az első, aki jelentkezett bibliatanulmányozásra. Amikor a gyülekezeti tagok látták a család szorgalmát és hallottak Rogeliről, ők is felvették a zöld pólót, és a családhoz csatlakozva házról-házra jártak. A csoport létszáma hamarosan 15 főre emelkedett.

A tagok hat hónapon keresztül szakadatlanul dolgoztak. Mivel egyre többen tanulmányozták a Bibliát, Julio úgy döntött, hogy kiscsoportot szeretne alakítani, akik szombat délutánonként gyűlnek össze. Tervét 2017 februárjában jelentette be a gyülekezetének, és kérte a testvéreket, hogy ők is csatlakozzanak a kezdeményezéshez. A gyülekezet helyeselte a kiscsoport létrehozását, és tízen jelentkeztek. Egyiküknek volt egy rendezvényháza, ahol ingyenesen találkozhattak. Az első alkalmon 25-en jelentek meg. Három hónappal később a helyi terület szórvány szombatiskolai csoportnak nyilvánította a közösségüket. 2018 szeptemberében gyülekezetté alakultak. Ma a Puerta del Cielo (A Menny Ajtaja) Adventista Gyülekezetnek 35 tagja van, akik közül 24 embert Julio és Maria az egészséges életmód programja révén ért el, akik aztán meg is keresztelkedtek. Szombatonként 50 ember jár a gyülekezetbe. Jelenleg imaház építését tervezik.

Népek reménysége

Alapige: Ézsaiás 60

Áttekintés

A prófétai irodalomban a mennyei kinyilatkoztatás jelentős aspektusa, hogy hogyan kapcsolódnak a jövődölések a próféta jelenéhez, de az is ugyanolyan fontos, hogy ezek a jövődölések hogyan kapcsolódnak az adott környezeten túli korhoz. A prófétai kijelentés gyakran a próféta szolgálatához képest jóval később teljeseedik. *Ézsaiás próféta könyve* 60. fejezetének esetében Júda babiloni fogságából való jövőbeni helyreállításának kontextusában érkezett az üzenet. Ugyanakkor későbbi vonatkozása is van: a megváltottak helyreállításának dicsőséges eseménye az idők végén.

A 60. fejezetben a könyv egyik legreménytelibb üzenetét olvashatjuk. Tanulmányunk ennek a fejezetnek az első versével foglalkozik, és megvizsgálunk néhány verset a 61. fejezetből is.

A három fő témánk ezen a héten: 1) Kelj fel, tündökölj! 2) A város ragyogása 3) A felkent.

Kommentár

Kelj fel, tündökölj!

A 60. fejezet két felszólító módú, szép hangzású igével indít: „*Kelj fel, világosodjál*” („*tündökölj*”, RÚF). A tagmondat Jeruzsálemre és annak jövőbeni helyreállítására utal. Az előző fejezetben is van néhány jelzés, ami összefügg a „*kelj fel*” felszólítással, de azokban az esetekben Júda bukásának kaotikus leírásában használja az író.

Ezzel szemben a 60. fejezetben a „*kelj fel*” felszólításhoz pozitív hangvételelű ige kapcsolódik: „*kelj fel, világosodjál*”. E szókombinációból kiindulva arra lehet következtetni, hogy Ézsaiás az ároni áldásra tesz bibliai utalást: „*Áldjon meg tégedet az Úr, és őrizzen meg tégedet. Világosítsa meg az Úr az ő orcáját te rajtad, és könyörüljön te rajtad. Fordítsa az Úr az ő orcáját te reád, és adjon békességet néked*” (4Móz 6:24-26).

Ez az ima, különösen a „*Világosítsa meg az Úr az ő orcáját te rajtad*” mondatrész, valószínűleg hatással volt *Ézsaiás próféta könyve* 60. fejezetére. Az ároni áldás és a 60. fejezet kapcsolata arra a héber gyökre (‘wr, jelentése: „ragyog”) vezethető vissza, amely mindkét szövegben megtalálható. Ézsaiás nyilván a Tórának az egyik olyan áldását idézi a megváltott Jeruzsálemre utalva, amely említi Isten arcának ragyogását. Luis A. Schökel véleménye szerint a tekintet ragyogása jóindulatot fejez ki (*The Sacred Books: Leviticus, Numbers and Deuteronomy*. 2. köt. Madrid, 1970, Ediciones Cristianidad, 147. o.).

Ézsaiás tehát a „ragyogás” képének használatával vigasztalja Jeruzsálemet, de Jeruzsálem önmagában nem képes ragyogni. Ragyogását egy rajta kívül álló forrásnak kell biztosítania. Ézsaiás találóan önti szavakba a „neki tulajdonított ragyogás” fogalmát: „*eljött vilárosságod*” (Ézs 60:1). A megváltott Jeruzsálem dicsősége tehát a mennyei jóindulat egyik megnyilvánulása lesz.

„*Kelj fel, világosodjál, mert eljött vilárosságod, és az Úr dicsősége rajtad feltámadt.*” Ebben a könnyen felismerhető paralelizmusban az „és” kötőszót követi a magyarázat. A vilárosság, ami eljött, az Úr dicsősége, és ez a dicsőség biztosítja Jeruzsálem ragyogását.

A város ragyogása

Áron híres áldásán kívül Mózes és az Úr találkozásait gyakorta kísérő ragyogás/sugárzás jelensége is hat erre a fejezetre. Pl. „*Mózes nem tudta, hogy az ő orcájának bőre sugárzik, mivelhogy Ővele szólott*” (2Móz 34:29). A ragyogás motívuma a zsidók pusztai vándorlása során is megjelenik: „*Az Úr pedig megy vala előttök nappal felhőoszlopban, hogy vezérelje őket az úton, éjjel pedig tűzoszlopban, hogy világítson nekik*” (2Móz 13:21).

Ézs 60:2 verse egy másik érdekes párhuzamot mutat Mózes második könyvének vilárosságmotívumával, utalva Jeruzsálem dicsőséges tapasztalatára: „*Mert imé, sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket, de rajtad feltámad az Úr, és dicsősége rajtad megláttatik.*” Nem nehéz észrevenni, hogy a „föld” a „népekkel”, „az Úr” pedig a „dicsőségével” áll párhuzamban. Tehát a YHWH és az „Ő dicsősége” kifejezések egymással felcserélhetők.

Az üzenet világos: Isten csodálatos jövőt ígér Jeruzsálem számára. Bár Isten népe arcán meglátszódnak korábbi küzdelmeik nyomai (Ézs 60:15), „*gyászod napjainak vége szakad*” (20. vers), mert Isten dicsősége hamarosan megmutatkozik. Ézsaiás magasztos nyelvezetet használva

fogalmaz: „Nem a nap lesz néked többé nappali világosságod, és fényességül nem a hold világol néked, hanem az Úr lesz néked örök világosságod, és Istened lesz ékességed” (Ézs 60:19).

Ez az új tapasztalat rendkívüli jólétet hoz: „És szopod a népek tejét, és a királyok emlőjét szopod” (16. vers). A jólét új korszakában új rendszer szerint működik a „város”: „teszem fejedelmeiddé a békességet, és előjáróiddá az igazságot” (17. vers). A dicsőséges Jeruzsálem jellemzői egyebek mellett az öröm, a földöntúli lét és a megváltás (vö. Ézs 60:5, 9, 18) – mindezek az Úrtól származnak. Az elhagyott városban megszűnik az éjszaka. Beköszönt egy új nap, „és neveznek téged az Úr városának, Izráel Szentje Sionának” (14. vers).

„»Kelj fel, tündökölj, mert eljött világosságod, rád ragyogott az ÚR dicsősége« (Ézs 60:1, RÜF). Krisztus eljön hatalommal és nagy dicsőséggel, a maga és az Atya dicsőségével. Útján a szent angyalok kísérik. Miközben az egész világot sötétség borítja, szentjeinek lakhelyén világosság lesz, ők megragadják a második advent első fénysugarát. A makulátlan tiszta fény az Ő tündöklő lényéből sugárzik, és mindazok imádják Krisztust, a Megváltót, akik Őt szolgálták. Míg a gonoszok menekülnek, követői Krisztus közelségében örvendeznek. Ekkor veszik át megígért örökségüket azok, akiket Krisztus megváltott az emberek közül. Így teljesedik szó szerint Isten Izráellel való szándéka. Ember nem hiúsíthatja meg Isten tervét. Miközben Sátán végzi gonosz munkáját, Isten szándéka biztosan halad a megvalósulás felé. Így volt ez Izráel házával is a megosztott birodalom történelmében. Így van ez ma is a lelki Izráelben” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 447. o.).

A felkent

A 61. fejezet egészén átível a megváltást hozó igazságos Messiás témája. Ez a fejezet három részre osztható: 1) az eljövendő Messiás és küldetésének próféciája (1-3. versek), 2) a Messiás küldetésének eredménye, illetve hatása (4-9. versek), 3) dicsőítő himnusz az Úrnak (10-11. versek).

A felkent témája vissza-visszatér a Bibliában. „Felkenni” annyit jelent, mint kiválasztani és elkülöníteni valakit valamilyen hivatalra vagy küldetésre. Íme néhány példa: Mózes felkeni Áront főpapnak (2Móz 40:13). Sámuel felkeni Sault és Dávidot Izrael királyainak (1Sám 10:1; 16:13). Isten, az Atya felkeni Krisztust a Szentlélek által (Zsolt 45:7; ApCsel 10:38, lásd *The SDA Bible Commentary*. 4. köt. 317. o.). Ézs 61:1-2 verseit

Jézus úgy értelmezi, hogy Ő a Felkent. Felolvasta az igeszakaszt, majd „kezde hozzájuk szólani: *Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra*” (Lk 4:21).

E fejezettel kapcsolatban Ellen G. White kihangsúlyozza: „Ézsaiás könyvének 61. fejezete szerint Krisztusnak pontosan azt kellett csinálnia, amit elvégzett” (*Jézus élete*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 396. o.).

Egy másik helyen Ellen G. White részletesen leírja, Jézus hogyan magyarázta názáreti prédikációjában *Ézsaiás próféta könyve* 61. fejezetét: „Amikor Jézus a zsinagógában a jövendölésekből olvasott, hirtelen megállt a Messiás munkájára vonatkozó utolsó kitételnél. Miután felolvasta: »*hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét*«, az ezt követő szavakat kihagyta: »*és Istenünk bosszúállása napját*« (Ézs 61:2). Ez éppannyira igaz volt, mint a prófécia első fele, hallgatásával Jézus nem tagadta ezt az igazságot. Ám ez utóbbi kifejezés éppen az volt, amelyet hallgatói oly örömmel hangoztattak, amelynek teljesedésére vágyakoztak. Ítéletet mondtak a pogányokra, s észre sem vették, hogy saját bűneik nagyobbak a másokéinál. Nekik maguknak volt a legnagyobb szükségük a kegyelemre, melyet oly készségesen tagadtak meg a pogányoktól. Az a nap, amikor Jézus a zsinagógában közöttük járt, a lehetőség volt számukra, hogy elfogadják a menny hívását. Ő, aki »*gyönyörködik az irgalmasságban*« (Mik 7:18), szívesen megszabadította volna őket a vétkeik által vonzott romlástól” (i. m. 192. o.).

Gyakorlati alkalmazás

- 1) Isten mindannyiunkat meg akar dicsőíteni a Fiában, vissza akar állítani tiszttségünkbe, országának gyermekeivé. Miután helyreállított bennünket, azt akarja, hogy az Ő jellemét tükrözzük. Az embereknek és a nemzeteknek látniuk kell Istennek a népe által megnyilvánuló dicsőségét.
Isten arra hív, hogy visszatükrözzük az Úr dicsőségét. Nem mi vagyunk a világosság, mi csak a visszatükrözői lehetünk. Mit jelentenek számunkra Jézus szavai Mt 5:14 versében („*Ti vagytok a világ világossága*”)? Miként tükrözzük az Ő világosságát mások számára?
- 2) Olvassuk el Lk 4:18-19 verseit! „*Az Úrnak lelke van énrajtam, mivel hogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak*

szabadulást hirdessek és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, Hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét.”
Az evangélium hirdetésével kapcsolatban milyen alapelveket találunk ebben az igeszakaszban?

FURCSA HANG AZ AUTÓBAN

Ilja Koltuk lelkész, aki a Zaokszkij Adventista Egyetem dékánja is, a feleségével nyaralni indult a Fekete-tengerhez autóval.

Tíz óra elteltével az autó kereke különös hangot hallatott. Iljának fogalma sem volt arról, mi lehet a baj. Megállt, kiszállt a kocsiból, megvizsgálta a gumikat, de mivel nem találta meg a zaj okát, leborultak imádkozni: „Drága Istenünk, valami baj van az abronccsal, kérlek, segíts rajtunk!”

Ilja visszaült a volán mögé és továbbhajtottak. A pukkanások egyre erősödtek. Mivel már megtettek 1000 kilométert és csak 400 km volt hátra, nem volt értelme visszafordulni és hazamenni.

Ilja elmondott magában egy fohászt. Hirtelen azt hallotta, hogy egy férfihang szól hozzá: „Állj meg az autószerelő műhelynél!” Kinézett az ablakon és meglátta a műhelyt. Két üldögélő férfi beszélgetett egymással, szemlátomást nem volt semmi dolguk. Ilja megszólította őket: „Tudnának nekem segíteni? Az autóm furcsa hangokat ad ki.” Az autószerelők átvizsgálták a kocsit, megszerelték, amit kellett és a gumikat is kicserélték. Ilja hálásan megköszönte, és megkérdezte, mennyivel tartozik. A szerelők 200 rubelt (1000 Ft-ot) kértek. A pénzzel együtt Ilja egy könyvecskét is átnyújtott nekik, János evangéliumát. A szerelők meglepetten néztek rá. „Maga lelkész?” - kérdezte az egyikük. Ilja bólintott. A szemük felcsillant. Visszaadták a pénzt, de a könyvet megtartották: „Isten küldte nekünk ezt a könyvet. Éppen erről beszélgettünk, amikor ön megérkezett.”

Ebben a negyedévben tizenharmadik szombati adományainkkal az oroszországi Zaokszkij Adventista Egyetem területén épülő általános- és középiskolát támogatjuk.

A Föld újjászületése

Alapige: Ézsaiás 65-66

Áttekintés

A 63. fejezettől kezdődően a könyv végéig annak a dicsőséges jövőnek a leírását olvashatjuk, amely Isten népére vár, noha oly gyakran megszegik a szövetséget.

Látni fogjuk, hogy Jeruzsálem határain kívül lévő emberek is vannak azok között, akik az utolsó időben Isten népének csoportját alkotják. A könyv végének egy másik fontos témája a teremtmény és újjáteremtő Isten. Az új ég és az új föld ígérete elsősorban a babiloni fogságból visszatérőket szólítja meg, ugyanakkor ennek eszkatológiai (végidei) beteljesülése is van az utolsó időben.

Ezen a héten a következő három fő témát tanulmányozzuk: 1) A vezető és Megváltó 2) Az Úr megváltottai 3) Isten mint (újja)Teremtő.

Kommentár

A vezető és Megváltó

A 63. fejezettel egy új szakasz kezdődik *Ézsaiás próféta könyvében*. Egy bátor harcos jelenik meg, aki „erőtéljes léptekkel” jár, és azt mondja: „*van erőm a szabadításhoz*” (Ézs 63:1, RÚF). Öltözeke vérfoltos, mert ráfröccsent a vér (Ézs 63:3). „*Lőn nékik megtartójok*” (Ézs 63:8). Hasonló képet találunk *A jelenések könyvében*: „*És vérrel hintett ruhába vala öltöztetve és a neve Isten igéjének neveztetik*” (Jel 19:13).

A 63. fejezet a Megváltó egyéb jellemzőit is felsorolja: Ő a vezető, aki Mózeshez hasonlóan vezeti népét (Ézs 63:12-13). A fejezet végén azt olvassuk: „*Te, Uram, vagy a mi Atyánk, megváltónk, ez neved öröktől fogva*” (16. vers).

A következő fejezet (64.) felidézi Isten váratlan és csodálatos tetteit (2-3. vers), majd ismét kijelenti: „*Uram, Atyánk vagy Te*” (7. vers).

A 65. fejezetben Isten jellemének egy másik oldalát mutatja be az író. Isten első szám első személyben nyilatkoztatja ki magát: „*Megkeresni*

hagytam magamat... megtaláltattam magamat” (1. vers). E kijelentésre alapozva Ézsaiás rámutat az Úr elérhetőségére: „Ezt mondom: Ímhol vagyok, ímhol vagyok... Kiterjesztém kezeimet egész napon” (1-2. versek). Isten egy másik figyelemre méltó jellemzője is megjelenik ebben a fejezetben. Ő az, aki ítéletet és elégtételt hoz a földre: „nem hallgatók, csak ha előbb megfizetek, megfizetek keblökben: Vétkeitekért és atyáitok vétkeiért mind együtt, szól az Úr” (Ézs 65:6-7). Így szól azokhoz, „akik az Urat elhagyátok” (11. vers): „titeket én a kard alá számlállak” (12. vers), „és megöl titeket az Úr Isten” (15. vers).

A 66. fejezet hasonlóképpen ír Istenről. Előszőr is Ő a világmindenség Uralkodója. „Így szól az Úr: Az egek nékem ülőszékem, és a föld lábaimnak számolya” (1. vers). Ugyanezt a képet láthattuk Ézs 6:1-3 verseiben is: „látám az Urat ülni magas és felemeltetett székekben”. Majd egy hang hallatszik a templom felől: „az ÚR hangja, aki megfizet ellenségeinek érdemük szerint” (Ézs 66:6, RÜF; vö. 65:6). A leírás itt Isten ellenségeinek végső megsemmisülésére utal, azokéra, akik „maguk választották meg útjukat, és förtelmes bálványaikban gyönyörködtek” (Ézs 66:3, RÜF). A 15. és 16. vers látványosan részletezi a végső pusztítást: „Mert ímé, az Úr eljő tűzben, s mint forgószél az ő szekerei, hogy megfizesse búsulásában az Ő haragját, és megfeddését sebesen égő lánggal. Mert az Úr tűzzel ítél és kardjával minden testet, és sokan lesznek az Úrtól megöltek.”

Minden bizonnyal ez itt a pusztításra, a végső megsemmisítésre való utalás, Isten jogos és igazságos megtorlásának utolsó tette az ellenséggel szemben. Ézsaiás az Úr ellenségeinek és az ellene fellázadóknak teljes vereségével zárja a könyvét. Eljött a vég, beteljesedett a győzelem: „És kimenvén, látni fogják azoknak holttesteit, akik ellenem vétkeztek, mert az ő férgök meg nem hal és tűzők el nem aluszik, és minden test előtt borzadásul lesznek” (Ézs 66:24).

Az Úr megváltottai

Ézsaiás próféta könyve 63. fejezete kinyilatkoztatja, hogy az Úr nagy napjának, vagyis az ítélet végrehajtásának két fontos eredménye lesz: „Mert bosszúállás napja volt szívemben, és megváltottaim esztendeje eljött” (Ézs 63:4). Isten népe számára az ítélet a megváltás napja lesz, de az Úr ellen fellázadtaknak a bosszúállásé.

A fejezet alapján megvizsgáljuk a megváltottak néhány jellemzőjét. Ez a csoport Isten mindenkori népét foglalja magába, Ábrahám idejétől fogva (Ézs 63:7-19). Ézs 63:16 verse azt írja: „Ábrahám nem ismer bennünket,

Izráel nem törődik velünk. URam, te vagy a mi atyánk, ősidőktől fogva megváltónknak nevezünk” (RÚF). Az Ábrahámra tett utalás valószínűleg a testi és lelki utódokra egyaránt vonatkozik. Isten népe, sajnos, megszegte a szövetséget. Sokáig nem mondanak le bűneikről. Ézsaiás azt írja: „álnokságaink, mint a szél, hordának el bennünket” (Ézs 64:5). Isten népének hasonló leírását találjuk az utolsó fejezetekben. Ők „az engedetlen nép... amely nem a jó úton jár, hanem a saját feje után” (Ézs 65:2, RÚF), „a nép... mely ingerel engem szemtől szembe, szünetlenül” és „a gonoszt cselekedtéltek szemeim előtt, és amit nem szerettem, azt választottátok” (Ézs 65:3, 12). Ez a téma a 66. fejezetben is megismétlődik: „ők így választák utait, és lelkök utálatosságaikban gyönyörködött... és a gonoszt cselekedtéltek szemeim előtt, s amit nem szerettem, azt választák” (3-4. vers).

Az Úr mégis könyörülettel tekint népére: „Így szól az Úr: Mint amikor mustot lelnek a fűrtben, ezt mondják: ne veszed el, mert áldás van benne, ekként cselekszem szolgálaimért, és nem vesztek mindent el” (Ézs 65:8)!

A *māšā'* ige szenvedő szerkezetben lévő alakja (magyarul: „lelnek”) olyan teológiai tartalmat hordoz, amire érdemes odafigyelni. Az újbort, a mustot (Isten szolgáit) közeli pusztulás fenyegeti. Azonban Isten kegyelme rájuk talál, „megleli” őket. Nem az érdemük vagy a hűségük őrzi meg őket, hanem Isten kegyelme.

A következő vers ugyanerre világít rá: „és nevelek Jákóbból magot, és Júdából, aki hegyeimnek örököse legyen”, mondja az Úr Ézs 65:9 versében. A „nevelek” az eredeti nyelvben műveltető szerkezetben található. Isten továbbra is tartja ígését, és megőriz egy leszármazottat Jákob utódai közül. Nem Jákob vagy Júda miatt, hanem saját hűségéért, hogy az ígért folytonossága biztosítva legyen. E szövetség értelmében az utód birtokolhatja a hegyeket. Mindez megint csak Isten kegyelme és hűsége következtében lehetséges, nem a nép cselekedeteinek köszönhető.

Érdekes megfigyelni a kontrasztot „Jákob magja” = „szolgák” és a Júdára utaló „ti” személyes névmás között: „Ímé, szolgálaim vígadnak szívök boldogságában, és ti kiáltani fogtok szívetek fájdalomban, és megtört lélekkel jajgatni fogtok” (Ézs 65:14). A „Jákóbból való mag” az, ami örökké megmarad. „Mert mint az új egek és az új föld, amelyeket én teremtek, megállnak én előttem, szól az Úr, azonképpen megáll a ti magvatok és nevetek” (Ézs 66:22). Ézsaiás ugyanazt a szót - *zera'* (leszármazott) - használja Ézs 65:9 és 66:22 verseiben is.

Ám minden nemzetből csatlakozhatnak a szolgák, vagyis a „Jákóbból való mag” csoportjához: „hirdetik dicsőségemet a népek között” (Ézs

66:19). Izrael gyermekei közé állva elhozzák „*az ajándékot tiszta edényben az Úrnak házába. És ezek közül is választok a papok közé, a Léviták közé, így szól az Úr*” (Ézs 66:20-21). Ez a kijelentés Isten választott népének új dimenziójáról szól, akik közé immár a világ minden tájáról tartoznak emberek.

Isten mint (újja)Teremtő

A teremtő Isten képe fontos szerepet kap *Ézsaiás próféta könyvében*. Különösen a könyv végén és a 40. fejezetben válik hangsúlyossá: az „*örökkévaló Isten az Úr, aki teremté a föld határait*” (28. vers). Isten teremtői és újjáteremtői voltaként említésével *Ézsaiás* mintha a Megváltó szerepének akarna nyomatékot adni. Isten nem azért teremtette a világot és benne az embert, hogy aztán csak úgy megfeleljen róla. Megteremtette a világegyetemet, de Ő a Fenntartója és mindenek felett teremtményei Megváltója is. Ezért mondja az Úr: „*Mint férfit, akit anyja vigasztal, akként vigasztallak titeket én, és Jeruzsálemben vesztek vigasztalást*” (Ézs 66:13)!

Azonban eljön a nap, amikor Isten népét, a zsidókat gyökerestül kitepik otthonukból és Babilonba hurcolják őket. Szétszakítják a szerető családokat, a templomot lerombolják, minden vagyonukat elrabolják. Isten mégis velük van.

A babiloni évek során némelyek elveszítik Jeruzsálem viszontlátásának reményét. Azt gondolják, hogy bűneik miatt Isten örökre elfeledkezett róluk (*Dániel próféta könyvének* imádsága). Azonban Isten így szól hozzájuk *Ézsaiás* prófétán keresztül: „*Mert imé, új egeket és új földet teremtek, és a régiek ingyen sem említettnek, még csak észbe sem jutnak; Hanem örüljete és örvendjete azoknak mindörökké, amelyeket én teremtek*” (Ézs 65:17-18).

Ha az Úrnak az *Ézsaiás* korabeli néphez szóló ígéretére gondolunk, azt látjuk, hogy ez a fogságba kerülő népnek szól. Isten már előre bejelenti: „*Néhány évig a fogság ideje alatt csak Babilónia egét és földjét láthatjátok, de teremteni fogok számotokra valami újat, új egeket és új földet teremtek*” (Ézs 65:17).

Mózes első könyvének szavai visszhangoznak. Még az ige is egyezik: *bara'* (teremt). Mindazonáltal van egy érdekes eltérés. *Mózes első könyvében* a *bara'* ige múlt idejű alakja szerepel: „*teremtette Isten*” (RÚF). Ez a cselekvés befejeződött. Ugyanakkor az *Ézsaiás próféta könyvében* szereplő *bara'* héber ige melléknévi igenév alakja folytatódó vagy ismétlődő cse-

lekvést fejez ki. Tehát eltűnik ugyan a jeruzsálemi ég és föld, de Isten már elkezdte az új ég és új föld teremtését. A romokból új Jeruzsálem támad. A nép visszatérhet, és olyan csodálatos tapasztalatban lesz részük, hogy „a régiek ingyen sem említettnek, még csak észbe sem jutnak” (Ézs 65:17).

E prófétai kijelentés végidei aspektusa tagadhatatlan. A *jelenések könyvében* megjelenő „új ég” és „új föld” (21. fejezet) ismeretében további beteljesedés sejthető. Izraelhez hasonlóan Ádám és Éva is elveszítette otthonának egét és földjét. Az Úr, a Teremtő azonban megígérte, hogy ismét készíteni fog egy csodálatos világot.

Gyakorlati alkalmazás

- 1) *Ézsaiás próféta könyve* 66. fejezetében így szól az Úr: „minden népeket és nyelveket egybegyűjtsek, hogy eljövén, meglássák az én dicsőségemet” (18. vers). Egyértelmű tehát, hogy Istennek az izraelitákon kívül más nemzetiségű hívei is lesznek.

Ennek fényében hogyan értelmezzük a következő verseket: „*Ama napon Izráel harmadik lesz Egyiptom és Assiria mellett; áldás a földnek közepette; Melyet megáld a seregeknek Ura, mondván: Áldott népem, Egyiptom! és kezem munkája, Assiria! és örökségem Izráel*” (Ézs 19:24-25)!

- 2) Milyenek képezed el az új eget és új földet, amit Isten számunkra készít az idők végezetén? Olvassuk el Jel 21:1-2 és 22:1-5 verseit!

